Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

23 АПРЕЛЬ 1968 й. 3-йил чиқиши
СЕШАНБА
№ 95 (554).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КРЕМЛДАГИ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

Москва, 22 апрель. (ТАСС мухбири). Бугун Кремлдаги съездлар саройида Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 98 йиллигига бағишланган тантанали мажлис бўлди.

Соат 17. Йиғилганлар мажлис президиумига чиқиб келган Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, К. Ф. Катушев, Ф. Д. Кулаков, М. С. Соломенцев ўртоқларни қизғин қарсаклар билан кутиб оладилар.

Шунингдек президиумдан Ленин партиясининг ветеранлари С. М. Будённий, К. Е. Ворошилов, Ф. Н. Петров, Л.А. Фотиева, А. В. Артюхина ва бошқалар ҳам жой оладилар.

Мажлисни КПСС Москва шаҳар Комитетининг секретари А. М. Калашников очди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Москва шаҳар партия Комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин доклад қилди.

(Ўртоқ В. В. Гришин доклади газетамизнинг 2 ва 3-бетларида босилмоқда).

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН

Йиллар ўтади. Вақт ҳар қанча тез ўтаётган бўлса ҳам, совет кишиларининг қувончи ва порлоқ режалари учун асос яратиб берган инсон тўғрисидаги хотира уларнинг қалбида абадий alanga олаверади. Бу инсоннинг номи Лениндир. Севикли доҳий туғилган куннинг 98 йиллигида Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқларида Ильичга унинг халқ манфаатлари йўлида қилган ҳамма ишлари учун самимий миннатдорчилик сўзлари, Лениннинг улуғ васиятларига садоқат тўғрисидаги тантанали қасамёд сўзлари тобора жаранглаб эшитилмоқда.

Тошкентдаги А. Навоий номли давлат академик опера ва балет театрида 22 апрелда бўлиб ўтган йиғилиш ана шу шонли санага бағишланди. Бу йиғилишда ишлаб чиқариш новаторлари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, Совет Армиясининг жангчилари билан бирга совет кишилари кекса авлодининг вакиллари—ўзбеклар диёрида Ленин байроғини биринчи бўлиб баланд кўтарган партия ветеранлари ҳам қатнашдилар.

Йиғилиш президиумида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. Г. Ляшченко, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Р. Н. Нишонов, М. А. Абдураззоқов, С. Р. Расулов, Октябрь революцияси қатнашчилари ўтирибдилар.

Йиғилишни Тошкент шаҳар Ижроия комитетининг раиси Ҳ. А. Асомов очди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий Бюросини ғоят баланд руҳ билан Фахрий президиумга сайладилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов Ильич туғилган куннинг 98 йиллиги тўғрисида доклад қилди.

Докладчи Ленин идеяларининг улуғворлигини батафсил таърифлаб, ҳали яқиндагина ўзининг шонли эллик йиллигини нишонлаган Совет давлатининг ҳамма ютуқлари, кишилик жамияти тараққиётининг бутун бориши шу идеялар нури билан ёритилганлигини таъкидлади. Янги-янги миллионларча кишилар шу нарсага ишонч ҳосил қилмоқдаларки, ленинизм бирдан-бир интернационал таълимот бўлиб, давримизнинг улуғ ҳақиқатини ифодалаб, социализм сари, мустаҳкам тинчлик ва тараққиёт сари, барча кишиларнинг бахтли ҳаёти сари олиб борадиган йўлни ёритиб турибди.

Мамлакатимиз халқларининг улуғ дўстлигини вужудга келтирган В. И. Ленин Ўрта Осиё меҳнаткашларининг тақдирига жуда катта таъсир кўрсатди. Социализмнинг Шарқдаги чинакам машъали бўлган ва коммунизм қураётган Ўзбекистон экономикаси ва маданиятининг мавж уриб ўсаётганлиги ленинча доно миллий сиёсат тантана қилганлигининг яққол исбот этувчи далилдир.

Бутун мамлакат билан биргаликда Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари ҳам В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб нишонлашга тайёрланмоқдалар. Улар Ленин вахтасида ишлаб, оширилган социалистик мажбуриятлар олмоқдалар, коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида янги зафарларга эришиб, севикли Ватанимизнинг қудратини оширмоқдалар. Республикамиз Карл Маркс туғилган куннинг 150 йиллигини кенг нишонламоқда.

Докладчи Лениннинг инсоният тараққиёти йўллари тўғрисидаги башорати гениал башорат эканлигини кўп мисоллар билан кўрсатиб беради. У социалистик лагер, халқаро коммунистик ва миллий озодлик ҳаракатининг кучлари ғоят ўсиб бораётганлиги ҳақида гапиради. Барча совет кишилари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам, деб таъкидлайди докладчи, КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг қарорларини қизғин табрикламоқдалар. Улар партиянинг ленинча ички ва ташқи сиёсатини астойдил қувватлаб, мамлакатимизни комил ишонч билан Ленин йўлидан олиб бораётган партияга ва унинг Марказий Комитетига чексиз садоқатларини янада зўр куч билан намойиш қилмоқдалар.

В. Г. Ломоносов докладининг охирида бундай деди:

Улуғ Лениннинг идеялари жаҳоннинг ҳамма қитъаларида ғалаба қилмоқда. Бу идеялар яшамоқда, ҳаракат қилмоқда, тантана қилмоқда!

Марксизм-ленинизм байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакатимизда коммунизм тантанаси учун курашда янги ғалабалар сари олға!

Бутун зал бу даъватни гулдурос қарсаклар билан кутиб олади.

Тантанали йиғилишдан кейин катта концерт қўйиб берилди.

(ЎзТАГ).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СССР Министрлар Совети 1968 йилда 5 май якшанба куни дам олишни 3 май жума кунига ва 12 май якшанба куни дам олишни 10 май жума кунига кўчиришга қарор қилди.

1 Май Чақириқларидан руҳланиб

Коммунизмнинг шонли бунёдкори, озодлик, тинчлик ва меҳнаткашлар бахт-саодати учун мард курашчи—улуғ Совет халқига шон-шарафлар!

(КПСС Марказий Комитети 1 Май Чақириқларидан)

Шаҳаримизнинг Усмон Юсупов кўчасидаги маиший-хизмат уйи коллективи аҳолига намунали хизмат кўрсатаётир. Комбинат коллективи шу бир ойнинг ўзидагина 25 минг меҳнаткашга хизмат кўрсатди. Маиший хизмат уйи қошидаги якка буюртмалар ательесининг чевар тикувчиси, мастер Рихси Хўжаева шу корхонанинг зарбдор ишчиларидан биридир. Байрамолди вахтасида турib ишлаётган аёл барча буюртмаларни ўз вақтида сифатли адо этмоқда.

СУРАТДА: Р. Хўжаева.

М. Нуриддинов фотоси.

СИФАТ ОРТАДИ, ТАННАРХ КАМАЯДИ

КПСС Марказий Комитети 1 Май Чақириқларини биринчи ун комбинатининг меҳнаткашлари ҳам кўтаринки руҳ билан кутиб олдилар. Ун тортиш станогининг бошқарувчиси, корхона агитатори коммунист А. Абляев смена алмашиш пайтида ишчиларни Чақириқлар тексти билан таништирди.

— Бизнинг цехимиз ишчилари коммунистик меҳнат коллективи деган номга яраша меҳнат қиляпти,—дейди А. Абляев. — М. Абросимов, Л. Г. Петрушкин. А. С. Людинин, В. Т. Нетребо ўртоқлар бошлиқ бригадалар 1 Май шарафига сифатли ва мўл маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун байрам олди социалистик мусобақасини авж олдирганлар. Шу кеча-кундузда цехда ўртача 458 тоннадан аъло, биринчи, иккинчи навли унлар ва манна крупаси ишлаб чиқарилмоқда. Бу кўрсаткич суткасига 8 тоннадан қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш, демакдир.

Биринчи кварталда пландан ташқари 1214 тонна маҳсулот ишлаб чиқарган корхона коллективи, апрель ойи планини муддатидан икки кун илгари бажариб, тежалган вақтда пландан ташқари қарийб 700 тонна ун ва крупа ишлаб чиқаришни мақсад қилиб олди. Ҳозирги эришилаётган натижалар самарали бўляпти.

Буни смена инженери Анатолий Сергеевич Людинин бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси иш натижалари тимсолида кўриш мумкин. Бригадада ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун шиори остида 20 киши меҳнат қиляпти. Баъзида айрим ишчилар бетоблиги ёки тасодифий ҳоллар сабабли ишга чиқмай қолганда унинг ўрни бўш турмайди. Ишлаб чиқариш кўрсаткичига ҳам ҳеч қандай путур етмайди. Бригада ишчилари биринчи кварталда планга қўшимча 276 тонна маҳсулот ишлаб чиқарган эдилар.

— Ҳар бир тонна буғдойдан 780 килограмм сифатли ун олиш мумкин,— дейди коммунист бригадир А. С. Людинин. Бригадамиз аъзолари доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш мақсадида коммунист А. И. Маракаев бошлаган ташаббусга қўшилдилар. Бир тонна буғдойдан 780 ўрнига 790 килограммга етказиб ун олиш мажбуриятини олдилар.

— Меҳнат унумдорлигини, маҳсулот сифатини оширишда ва таннархни камайтиришда бизга техника жуда қўл келмоқда.

Цехда ҳамма ишлар юзасидан ютуқларга эришилмоқда. Илёс Муродов, Юлия Романова каби илғор техника бошқарувчилар меҳнат унумдорлигини тобора оширмоқдалар.

«Юлдуз тикувчилик фирмасининг кўп минг кишилик коллективи КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан руҳланиб, меҳнат шавқ-завқини янада ошириб юбордилар. Фирманинг қайси бир цехига кирманг, меҳнатга илҳомлантирувчи шиорлар кўзга ташланади. Ушбу суратдаги чевар қизлар ана шу корхонада ишлаётган турли миллатларнинг вакилаларидир. Бу дугоналарнинг ўзаро дўстлиги ва бир-бирига бўлган меҳр-муҳаббати чексиз.

Ташаббус кенг қулоч ёймоқда

ЭКСКОВАТОРЧИЛАР ИЗДОШ

Тошкент тепловоз депосининг биринчи класс машинисти Абдулҳай Маракаевнинг янги ватанпарварлик ташаббуси пойтахтимиз саноат корхоналарида тобора кенг қулоч ёймоқда. Ташаббускор коммунистнинг доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилганлиги Куйбишев район саноат корхоналари ишчилари, инженер-техник ходимларини руҳлантириб юборди.

Тошкент экскаватор заводи райондаги энг йирик корхоналардан бири ҳисобланади. Экскаваторчилар беш йилликни муддатидан илгари бажариш ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан социалистик мажбуриятлар қабул қилган эдилар. Корхонанинг биргина биринчи механика цехида меҳнат қилаётган коммунистик меҳнат бригадасининг меҳнат дафтарини варақлар экансиз, улар ҳозирдаёқ зафарларга эришаётганликларининг гувоҳи бўласиз.

Цехда ўзаро социалистик мусобақа асосида беллашиб ишлаётган тўртта коммунистик меҳнат бригадаси 1968 йил биринчи квартал планини белгиланганидан анча ошириб адо этган. Бу эса цехнинг биринчи квартал ишлаб чиқариш планини 106.2 процент адо этишига ва пландан ташқари 3600 сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришига имкон берди. Цехдаги бригадалар орасида йигирма йилдан бери ана шу цехда меҳнат қилаётган Раҳим Йўлдошев бошлиқ бригада энг яхши бригада ҳисобланади. Шовозлар март ойи планини 179.6 процентга етказиб адо этганликлари ҳақидаги хуш хабар ҳаммани қувонтирди.

— Бригадамизда саккиз киши ишлайди, — дейди Р. Йўлдошев. Бригада аъзолари коммунистлар билан биргаликда ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқдилар. Коммунист А. Маракаев жуда ажойиб ташаббус бошлаган. Биз ҳам унинг издошлари сифатида зиммамизга қуйидаги мажбуриятларни олдик: Бригада аъзолари саккиз соатлик ишни етти соатда адо этиш билан кунлик, ойлик ва йиллик ишлаб чиқариш планларини камида 110 процентга етказиб адо этадилар. Бригаданинг ҳар бир аъзоси ўзининг техник, сиёсий ва маданий билимларини доимо ошириб боради. Иш жойи ва ускуналарни намунали озода тутиш билан ишлаб чиқарилган маҳсулотлар сифатининг аъло даражада бўлишига эришадилар. Ишда, шахсий ҳаётда ҳамкасбларига намуна бўладилар.

ГРЕЦИЯНИНГ ҚОРА КУНИ

АҚШ Марказий разведка бошқармаси томонидан ишга солинган реакцион ҳарбийлар бир йил муқаддам, 21 апрелда ҳокимиятни қўлга олиб, Грецияда қонли диктатура ўрнатган эди. Грециядаги ҳарбий хунтанинг сиёсий найрангбозлари ҳозир шу кунни «миллий байрам» деб эълон қилдилар. Бутун ҳафта мобайнида миллий байроқларни осиб қўйиш тўғрисида буйруқ берилди. Аммо Афинадаги йиртқичлар жон-жаҳди билан ҳар қанча уриниб кўрмасинлар, 1967 йил 21 апрель Греция халқи учун қора кун бўлиб қолади. Худди шу куни грек халқининг мамлакати фашист қамоқ лагерига айлантирилган эди.

Гитлерчилар оккупацияси давридагидек хунта ҳам танк ва террор ёрдами билан ҳокимият тепасига келди. Минг-минглаб ватанпарварлар қамоққа олинди, ваҳшиёна азобланди ва турмаларга ёки ажал оролларидаги қамоқ лагерларига ташланди.

Фашист зиндонларида азоб чекиб ётган маҳбуслар орасида Грециянинг миллий қаҳрамонлари Манолис Глезос, Илиас Илиус, Леонидас Киркос ва парламентнинг бошқа депутатлари, ажойиб шоир Яннис Рицос, журналист Элли Ионнииду хоним ва миллатнинг ифтихори бўлган бошқа неча юзлаб кишилар бор.

Хунта халқни ва жаҳон жамоатчилик фикрини алдаш учун юзига ниқоб тортиб, иғвогарлик йўлига ўтди. Министрлик лавозимларини эгаллаган полковниклар ҳарбий кийимларини ечиб ташлаб, граждан кийимларини кийиб олдилар.

Аммо бу найранглар тамомила барбод бўлди. Хунта сиёсий жиҳатдан яккаланиб қолаверди. Илгари сиёсий партиялар билан боғланган гуруҳларнинг биронтаси ҳам, ҳатто буржуа партиялари ҳам ҳарбий хунта билан ҳамкорлик қилмади.

Афинадаги ҳарбий-фашист режими ташқи сиёсат соҳасида ҳам тобора яккаланиб қолмоқда, бутун жаҳоннинг демократик жамоатчилиги хунтага қарши курашаётган грек ватанпарварларини кенг кўламда қўллаб-қувватламоқдалар. Бизнинг мамлакатимизда 15 апрелдан 21 апрелга қадар грек халқининг кураши билан бирдамлик кунлари ўтказилди. Совет кишилари оммавий митинглари террорнинг тўхтатилишини ва грек ватанпарварларининг турмалардан озод қилинишини талаб этмоқдалар.

21 апрель эмас, балки ҳарбий хунта ер юзидан супуриб ташланадиган кун грек халқининг чинакам миллий байрами бўлади.

И. ЛАПИЦКИЙ, Л. ВЕЛИЧАНСКИЙ.

(ТАСС).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

• янгиликлар • воқеалар • фактлар

Венгрия фан ва техникаси рангли телевидениени ривожлантириш юзасидан катта иш олиб бормоқда. Биринчи экспериментал приёмниклар ихтиро қилиниб, бу йил уларни оммавий чиқариш планлаштирилган. Будапештдаги саноат корхоналарининг бирида ҳар хил системадаги рангли телевизорларни регулировка қиладиган аппарат ишлаб чиқарилди.

МТИ—ТАСС фотоси.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

● ВЕНГРИЯ

Будапештда Венгрия ватан халқ фронтининг IV съезди тамом бўлди. Съезд республикада социалистик жамиятни батамом қуриш манфаатларини белгилади.

Съезд ватан халқ фронтининг умум Венгрия кенгаши янги составини сайлади. Дьюла Каллаи кенгашнинг раиси, Фанёнц Эрдёй бош секретари қилиб сайланди.

● КУБА

Нуэвитас шаҳрида (Камагуэй вилояти) қурилаётган 26 июль номли цемент заводининг янги цехи биринчи маҳсулотни ишлаб чиқарди. Цех йилига 200 минг тонна цемент тайёрлайди. Завод қурилишини келгуси йил июль ойида тамомлаш мўлжалланган. Завод қурилиб бўлгандан кейин ҳар йили мамлакат халқ хўжалигига 600 минг тоннадан цемент бера бошлайди.

ТЕЛЕГРАФ ХАБАРЛАРИ

● Германия Демократик Республикасида Карл Маркс ва Фридрих Энгельс асарларининг биринчи тўла тўпламини немис тилида тузиб чиқиш тамомланди. Бу тўпламда 1700 га яқин асар ва 4.000 дан кўпроқ хат бўлади. 40 томли ана шу нашрнинг кейинги икки томи илмий коммунизм асосчиси туғилган куннинг 150 йиллиги олдидан босмадан чиқарилган эди. Бу тўплам жаҳондаги қарийб 40 мамлакатга юборилади.

● Шимолий Чехияда қуриладиган энергетика базаси Чехословакияда энг йирик база бўлади. Бу базадаги еттита иссиқлик электростанциялари қарийб 3,5 миллион киловатт қувватга эга бўлади. (ТАСС).

САЛОМАТЛИК КЕЧАСИ

Октябрь районидаги Гуручариқ маҳалласида тез-тез муҳим мавзуларда қизиқарли суҳбатлар ўтказиб турилади.

Куни кеча аҳоли ҳузурига шифокорлар меҳмон бўлиб келишди. Аҳоли билан шифокорлар ўртасида бўлган суҳбат болалар тарбияси, уларда юз берадиган касаллик ва уни олдини олишнинг аҳамияти ҳақида борди. Худди шу мавзуда доцент И. Фозилов гапирди ва аёлларнинг бир қанча саволларига жавоб қайтарди.

Кечада 7-болалар касалхонасининг педиатори Р. Ҳамдамова, 9-поликлиника терапевти Н. Ашрафхўжаева, район соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Ю. Ишчонов, маҳалла комитетининг раиси Х. Аҳмаджонов ўртоқлар ҳам бир қатор муҳим гапларни айтдилар.

Кеча охирида сўзга чиққан шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Р. Қодиров болалар ва оналар саломатлигини сақлаш мақсадида олиб борилаётган тадбирлар, қурилаётган шифохоналар ҳақида гапириб берди.

ШОНЛИ БАЙРАМ ОЛДИДАН

Шу йил май ойида Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг жангчилари округнинг ярим асрлик юбилейини нишонлайдилар.

Айни кунларда ана шу сана олдидан қизиқарли суҳбатлар, жангчилар билан учрашувлар бўлиб ўтяпти.

Яқинда Округ офицерлар уйида ёш жангчиларнинг гражданлар уруши ветеранлари билан учрашуви бўлиб ўтди. Н. Куракин, Ф. Владимирский, М. Богдасаров ўртоқлар Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш даврида қизил аскарлар кўрсатган жасорат ва мардлик ҳақида сўзлаб бердилар. Бу учрашув ёш жангчиларда катта таассурот қолдирди.

* * *

Ёш жангчилар Тошкентдаги жанговар ва революцион шуҳрат жойларини зиёрат қилмоқдалар. Яқинда улар Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонти заводида, Ўзбекистон халқлари тарихи музейида бўлдилар, вокзал олдидаги 14 комиссар ҳайкали олдида гулчамбарлар қўйдилар. Запасдаги полковник Н. Куракин жангчиларга бу тарихий жойлар ҳақида гапириб берди.

* * *

Офицерлар уйида халқ университетининг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди. У В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланди. Офицерлардан Шевченко, Завостяний ўртоқлар ўтказган бу машғулот мазмунли бўлди.

ҲАЁТГА ЙЎЛЛАНМА

Ҳамза номли музика билим юртида 830 ёш талант музика сирларини ўрганмоқда. Куни кеча бу даргоҳда 112 йигит-қиз ҳаётга йўлланма олди.

Ёш санъаткорлардан М. Абдураҳмонов, М. Исматов, А. Бобошев, М. Жўраев, А. Абдураҳмонов, А. Асқаров ва бошқалар Қорақалпоғистон АССР ва Сирдарё областларида ишлаш истагини билдирдилар.

— Ёш санъаткорларнинг билимидан, маҳоратидан ҳамма хурсанд бўлади, деб ўйлайман, —деди билим юртининг директори Д. Ш. Азимов.

ЯНА БИР СОВҒА

Воронеж қурилиш-монтаж поездининг бинокорлари яна бир уйни қўлдан чиқаришди. Тез суръатлар билан қилинган меҳнат ўз маҳсулини берди. Кўкка бўй чўзган бу чиройли бино шу кунларда ҳамшаҳарларимизга мунтазир.

Бинонинг шунчалик чиройли бўлиб чиқишига В. Цениклидис бошлиқ сувоқчилар бригадаси аъзолари катта ҳисса қўшишди. Иморатнинг ёғоч ишларини бажаришда Б. Карачун, В. Саратов, Н. Коваленко ўртоқлар бошлиқ дурадгорлар бригадасининг азаматлари чаққи ишлашмади.

КПСС РАҲБАРЛИГИДА ЛЕНИН ЙЎЛИДАН КОММУНИЗМ САРИ, ОЛҒА!

В. И. Ленин туғилган куннинг 98 йиллигига бағишланган тантанали мажлисда ўртоқ В. В. ГРИШИН доклади

Ўртоқлар!

Совет халқи, бутун прогрессив инсоният бугун Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси, гениал мутафаккир ва улуғ революционер, халқаро ишчилар синфининг, барча меҳнаткашларнинг йўлбошчиси ва устози Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 98 йиллигини нишонламоқда.

Ленин ўзининг бутун ҳаёти ва жўшқин фаолиятини меҳнаткаш халқнинг бахт-саодати ва манфаатлари учун, уни капитал зулмидан озод қилиш учун, қашшоқлик ва урушлардан халос қилиш учун, тинчлик ва инсониятнинг порлоқ келажаги учун, социализм ва коммунизм учун фидокорона курашга бағишлади.

Жаҳон тарихидаги улуғ революцион ишлар — мамлакатимизда социалистик революциянинг ғалабаси ва биринчи социалистик давлатнинг вужудга келиши, жаҳон социалистик системасининг ташкил топиши, коммунистик, ишчилар ҳаракати ва миллий-озодлик ҳаракатининг кенг қулоч ёйганлиги Ленин номи билан боғлангандир.

В. И. Ленин, унинг ўлмас таълимоти революцион идея ва революцион ҳаракатнинг абадий барҳаёт манбаидир. Жаҳонни социалистик негизда қайта қуриш учун курашаётган миллион-миллион кишилар ҳозирги кунда ҳам Лениннинг ғоявий мероси чашмаларидан баҳраманд бўлмоқдалар.

Инсоният тарихида кўпгина социал назариялар бўлган. Аммо бу назарияларнинг бирортаси ҳам жамиятни революцион тарзда ўзгартириш қуроли бўла олмаган эди. Фақат марксизмгина социализмни утопиядан фанга айлантирди, капитализмнинг ҳалокати ва коммунизмнинг ғалабаси муқаррар эканлигини асослаб берди.

Ленинизм марксизмнинг табиий давоми, марксизм тараққиётининг олий босқичидир. В. И. Лениннинг энг буюк хизмати шундаки, у марксизмни ҳар қандай оппортунистлар ва ревизионистлардан қаттиқ туриб ҳимоя қилибгина қолмай, балки уни янги тарихий даврга — капитализмдан социализмга ўтиш даврига татбиқ этиб ҳар томонлама ривожлантирди.

Владимир Ильич Ленин жаҳон революцион ҳаракатининг тажрибасини умумлаштирди, капитализмнинг нотекис, сакратмали ривожланиш қонунини кашф этди, социализм аввало бир неча мамлакатда, ёки ҳатто бир мамлакатда ҳам ғалаба қилиши мумкин, деган хулосани чиқарди. В. И. Ленин социалистик революциянинг қонуниятларини чуқур тадқиқ этди, бу революциянинг ҳаракатга келтирувчи кучларини белгилаб берди, пролетариат диктатураси давлати ва унинг формалари тўғрисидаги марксча таълимотни, Совет давлатининг коммунизм сари олға ҳаракат қилиб бориши тўғрисидаги таълимотни ривожлантирди.

Ленин назарияни практика билан узвий равишда қўшиб олиб боришнинг классик намунасини кўрсатди, янги типдаги партияни — пролетар революцияси ва пролетариат диктатураси партиясини, социализм ва коммунизм қурувчи партияни вужудга келтирди ва чиниқтирди.

Бизнинг мамлакатимиз Ленин партиясининг раҳбарлигида улкан ғалабаларга эришди, янги тарихий марраларга чиқиб олди ва коммунистик жамият барпо этиш йўлидан комил ишонч билан олға бормоқда.

СССРда социализмнинг улуғ ғалабалари — ленинизм идеяларининг тантанасидир

Ўртоқлар!

Биз бу йил Ленин кунларини совет халқининг ижодий кучлари ғоят юксалган вазиятда ўтказяпмиз. Бизнинг мамлакатимиз яқинда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини зўр тантана билан нишонлади. Ана шу шонли байрам халқаро миқёсда жуда катта аҳамият касб этган воқеа бўлди. Бу байрам Ватанимизнинг обрўси нақадар юксак эканлигини, унинг жаҳон сиёсатига, инсоният ҳаётидаги прогрессив жараёнларнинг ривожланишига таъсири нақадар кучайганлигини яққол кўрсатиб берди. Бу — социализм қудратли кучларининг, мамлакатимиз халқлари бирлиги ва жипслигининг кўриги, уларнинг Ленин ишига, коммунизм ишига садоқатининг кўриги бўлди. Коммунистлар В. И. Ленин башорат қилганидек, кенг меҳнаткашлар оммасига бош бўлиб, Россияни капиталистлар ва помешчиклар қўлидан тортиб олиш билангина чекланмай, уни жаҳоннинг энг қудратли ва равнақ топган давлатларидан бирига, социал тараққиётнинг олдинги сафида бораётган давлатга ҳам айлантирди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1967 йил 3 ноябрдаги тантанали мажлисда қилган докладида совет халқининг ярим асрлик кураши ва ғалабаларининг якунлари чуқур ва ҳар томонлама кўрсатиб берилди. Бу якунлар шу нарсани аниқ кўрсатиб турибдики, Ленин партияси раҳбарлигида бошланган ва амалга оширилган социализм иши бизнинг мамлакатимизда тўла ва узил-кесил тантана қилди. Бизнинг халқимизга иқтисодий ва маданий қолоқликнинг оғир меросини бартараф қилишга, вайронгарчилик ва очлик, гражданлар уруши ва интервенция йилларига бардош бериш, фашизмга қарши урушнинг асосий оғирлигини ўз зиммасига олишга тўғри келганлигини эътиборга олганда, босиб ўтилган йўлнинг улуғворлиги, қилинган ўзгаришларнинг улканлиги айниқса аён бўлиб қолади.

Ленин партияси, совет халқи зиммасига оғир, лекин фахрли вазифа — социализм сари олиб борадиган йўлни биринчи бўлиб очиб бериш вазифаси юкланган эди. Мамлакатимизнинг ҳар бир қадами изланишдан иборат бўлди, олға қараб қилган ҳар бир ҳаракатимиз ички ва ташқи душманларга қарши қаттиқ кураш жараёнида содир бўлди. Бундай шароитда Ленин партиясининг жасорати ва донишмандлиги, унинг меҳнаткашлар оммасининг тажрибаси ва ижодий ғайратига таяниб, революция тараққиётига боғлиқ бўлган масалаларни белгилаб ва ҳал этиш маҳорати алоҳида куч билан намоён бўлди.

Лениннинг мамлакатни индустрлаштириш планини амалга ошириш, — социализм қурилиши соҳасидаги ҳамма ишлар учун биринчи даражали аҳамиятга эга эди. Ленин илғор техника билан таъминланган йирик социалистик саноат бўлмаса, янги жамиятни қуриш мумкин эмас, деб кўрсатди. Партия социалистик тузумнинг афзалликларидан фойдаланиб, кенг меҳнаткашлар оммасини бу вазифани ҳал этишга отлантирди. Бизнинг мамлакатимизда партия ва халқнинг зўр ғайрати билан, тарихан жуда қисқа вақт ичида кўп тармоқли, замонавий индустрия вужудга келтирилди. Совет ҳокимияти йилларида саноат ишлаб чиқариши 73 баравар ўсди. Ҳозирги вақтда бизнинг индустриямиз энг мураккаб илмий-техника ва халқ хўжалиги вазифаларини ҳал этишга қодирдир.

Ленин кооператив планининг амалга оширилиши — социализмнинг буюк ютуғи бўлди. Колхоз — кооператив тузуми қишлоқ ҳаётининг бутун укладини, ўн миллионларча деҳқонларнинг меҳнати ва турмушини социалистик негизда қайта қурди. Бу тузум қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантириш учун кенг имконият очиб берди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини техника билан таъминлашда жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Ҳозирги вақтда колхоз ва совхозларда 1.7 миллион трактор, юз минглар комбайн ва кўп миқдорда бошқа турдаги замонавий техника бор. Совет ҳокимияти йилларида қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти қарийб уч баравар ортди.

Партия кенг кўламдаги маданий революцияни амалга оширмаганида, социализм қурилишнинг иложи йўқ эди. Бу соҳада қилинган жуда катта ишларнинг миқёсларини шундан билиш мумкинки, Октябрь арафасида Россия аҳолисининг қарийб тўртдан уч қисми саводсиз эди. Эндиликда Совет Иттифоқи ёппасига саводхонлар мамлакатига айланди, ишлаб турган аҳолининг ярмидан кўпроғи ўрта ва олий маълумотлидир. В. И. Ленин башорат қилганидек, бизнинг мамлакатимиз халқнинг билим даражаси, маданиятнинг ривожланиши, маориф ишларининг уюштирилиши жиҳатидан жаҳонда олдинги ўринда турибди.

Бизнинг фанимиз юксак чўққиларга кўтарилди. Совет олимларининг космосни тадқиқ этиш ва ўзлаштиришда, математика, физика, химия, геология ва билимларнинг бошқа соҳаларидаги бир қанча энг муҳим йўналишларни ривожлантиришда эришган муваффақиятларига бутун дунё қойил қолди. Илмий изланиш мамлакат халқ хўжалигини янада ривожлантириш ишига тобора кўпроқ хизмат қилмоқда.

Маданий революция коммунистик ғоявийлик билан бадиий маҳоратни бирга қўшиб олиб бориш асосида адабиёт ва санъатни равнақ топтириш учун қулай шарт-шароит яратиб берди. Совет ёзувчилари, композиторлари, рассомларининг энг яхши асарлари халқимизнинг маънавий бойлигини акс эттирмоқда, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига хизмат қилмоқда, жаҳон маданияти хазинасига бебаҳо ҳисса қўшмоқда.

Мамлакатни индустрлаштириш, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш ва маданий революция — СССРда социализм қурилиши юзасидан В. И. Ленин ишлаб чиққан планнинг таркибий қисмларидир. Бу план амалга оширилиши натижасида мамлакатимизда туб социал-иқтисодий ўзгаришлар содир бўлди, одамнинг одамни эксплуатация қилишининг ҳамма турлари тарихда биринчи марта тугатилди, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг дўстлиги ҳамда иттифоқига асосланган янги ижтимоий тузум қарор топди, демократиянинг янги типи — оммага, меҳнаткашларга хизмат қиладиган демократия вужудга келтирилди, совет халқининг тарихда мисли кўрилмаган ғоявий-сиёсий бирлиги таркиб топди.

В. И. Лениннинг бевосита иштироки билан тузилган Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи мамлакатимизнинг халқларини дўст ва бузилмас оилага бирлаштирди. Ленинизм улуғ идеяллари совет халқлари қардошларча ҳамкорлигининг тош-метиндек мустаҳкам негизидир. Бизнинг партиямиз ўзининг ленинча миллий сиёсати эришган муваффақиятлар билан фахрланади. Бу сиёсат турли ирқ, турли миллат ва элатларга мансуб бўлган кишиларни социализм ва коммунизм қуриш жараёнида ягона монолит жамият қилиб жипслаштирди.

Социализм ғалабаси меҳнаткашларга эркин меҳнат ва ижод қувончини келтирди, истиқболга ишонч, коллективчилик ва ўртоқлик туйғуларини бағишлади, халқнинг турмуш даражасини ва маданий савиясини доим юксалтирди.

Бизнинг мамлакатимизда социализм воя етган ҳозирги пайтда бизнинг партиямиз Ленин таълимотига амал қилиб, меҳнаткашларнинг куч-ғайратини коммунистик жамият қурилишига сафарбар қилмоқда. Экономикани ривожлантириш — коммунизм учун курашнинг асосий омилидир.

Партия социалистик хўжалик юритишнинг ленинча принципларига таяниб, планлаштириш методларини, бошқариш ва рағбатлантириш системасини такомиллаштирмоқда. Бундан мақсад — ишлаб чиқаришни янада тез суръатлар билан ўстириш, унинг самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ва шу асосда халқнинг турмуш даражасини тез юксалтиришдан иборат.

Партия XXIII съезди, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорлари иқтисодий қурилишнинг етилган вазифаларини ленинча, чуқур илмий, реалистик асосда белгилаш намунасидир. Бу қарорларда тараққиётимизнинг ҳозирги босқичида экономикага раҳбарлик қилишга янгича ёндошиш, хўжалик сиёсатининг асосий принциплари ишлаб чиқилган.

Ишлаб чиқаришни бошқариш, планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантириш янги системасининг амалга оширилиши халқ хўжалигини ривожлантиришга самарали таъсир ўтказди. Беш йиллик дастлабки йилларининг якунлари буни кўрсатиб турибди. Экономикамиз тараққиётининг суръатлари тезлашганлиги, бу якунларнинг энг ажойиб белгисидир.

Дастлабки икки йил ичида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш тахминан 20 процент кўпайди. Шу йил биринчи квартал топшириқлари муваффақиятли бажарилди. Ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари КПСС XXIII съездининг беш йиллик план ҳақидаги директиваларида белгиланган ўртача йиллик ўсиш суръатларидан ортиқдир. Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг сифат кўрсаткичлари яхшиланмоқда. Саноат, қурилиш ва транспортда меҳнат унумдорлиги аввалгидан илдамроқ ўсмоқда, ишлаб чиқариш рентабеллиги ортиб бормоқда.

Кейинги йилларда индустриямизни техника билан қуроллантиришда сифат жиҳатидан жиддий силжишлар рўй бермоқда. Шу беш йилликда қарийб 100 миллиард сўмлик асосий фондлар ишга туширилди. Бу — урушдан кейинги икки беш йиллик мобайнида ишга туширилган асосий фондлар миқдорига баравар дейиш мумкин. Икки йил ичида энг янги техника билан таъминланган 800 га яқин янги, йирик саноат корхоналари ишга туширилди. Шу давр ичида электр энергияси ишлаб чиқариш 80 миллиард киловатт-соат кўпайди. Бу — мамлакатимизда 1949 йилда ишлаб чиқарилган электр энергиясидан ортиқдир. Конструкторлар ва саноат ходимлари ўтган йили замонавий машиналар, ускуналар, аппаратларнинг 3 мингдан ортиқ нусхасини ва бир ярим мингга яқин ҳар хил приборларни яратдилар. Металлурглар пўлат эритишда 100 миллион тонналик маррадан ўзиб кетдилар, нефтчилар эса бу йил 300 миллион тоннадан ортиқ нефть чиқарадилар. Буларнинг ҳаммаси жаҳонда биринчи социалистик давлат индустриясининг етуклигини ва бу давлатнинг қудратини исбот қилади, совет индустриясининг илмий-техника даражасини янада оширишнинг мустаҳкам негизи бўлади.

Бизнинг мамлакатимизда капитал қурилишнинг буюк программаси амалга оширилмоқда. Биз 10 турбинасидан ҳар бирининг қуввати Днепро ГЭС қувватига деярли баробар бўлган Красноярск ГЭСи каби; йилига 1.7 миллион тонна чўян ишлаб чиқарадиган Кривой Рог домнаси каби; жаҳонда энг йирик Ўрта Осиё — Марказ газ қувури каби гигантларни, жуда катта машинасозлик ва нефтни қайта ишлаш заводларини, химия ва тўқимачилик комбинатларини вужудга келтира олдик.

Экономикага раҳбарлик қилишга янгича ёндошиш қишлоқ хўжалигидаги ишларнинг аҳволига ижобий таъсир кўрсатди. Шу беш йилликнинг икки йили мобайнида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг ўртача йиллик ҳажми ўтган беш йилликдагига нисбатан 17 процент кўпайди. Бу йил қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш плани ошириб бажарилмоқда. Партия қишлоқ хўжалигини меҳнат унумдорлиги, техника билан таъминланиш жиҳатидан социалистик индустрия билан бир қаторга қўйиш йўлини изчил тарзда ўтказиб келмоқда. Кейинги йилларда КПСС Марказий Комитети 1965 йил март Пленумининг қарорларини бажариш асосида колхоз ва совхозларнинг экономикаси мустаҳкамланди. Қишлоқ хўжалиги барча тармоқларининг рентабеллигини ошириш, камқувват хўжаликларнинг қолоқлигини бартараф қилиш учун зарур шарт-шароит яратиб берилди.

Маълумки, 1967 йил деҳқонлар учун оғир йил бўлди. Лекин шунга қарамай, колхоз ва совхозлар мўл ҳосил етиштирдилар. Мамлакатимиз 9 миллиард пуд дон олди. Гўшт, сут, жун, тухум ва бошқа маҳсулотларни етиштириш ҳамда харид қилиш кўпайди.

Қудратли техниканинг, малакали кадрларнинг мавжудлиги эндиликда қишлоқ хўжалигида мелиорациянинг узоқ муддатга мўлжалланган программасини амалга ошириш, ерни яхшилаш, химияни жорий қилиш ва деҳқончилик маданиятини юксалтириш имкониятини беради. Партия қишлоқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини ошириш, барча экинлардан муттасил юқори ҳосил олиш ва чорвачилик маҳсулдорлигини кўпайтиришни аввало худди шу тадбирлар орқали амалга оширади. Партия шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги муҳим тафовутларни бартараф қилиш, қишлоқ аҳолиси турмушининг моддий ва маданий даражасини изчиллик билан юксалтириш ҳамда уни шаҳардаги ҳаёт даражаси билан яқинлаштиришдан иборат жуда муҳим ижтимоий вазифани сабот-матонат билан ҳал этмоқда.

В. И. Ленин айтган эдики, «социализмнинг олий мақсади жамият барча аъзоларининг фаровонлиги ва ҳар томонлама ривожланишини таъминлашдан иборат». социализмга ўтиш билангина ижтимоий ишлаб чиқаришни ва маҳсулот тақсимотини кенг ёйиш ва меҳнаткашларнинг манфаатларига бўйсундириш имконияти туғилади.

Ленин васиятларига содиқ бўлган бизнинг партиямиз халқнинг турмуш даражасини ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Экономика соҳасида қўлга киритилган муваффақиятлар ана шу муҳим вазифани ҳал этишда олға қараб янги катта қадам қўйиш имконини берди. Кейинги йилларда совет кишиларининг эҳтиёжларини бевосита қондириши лозим бўлган ишлаб чиқариш тармоқлари анча тез ривожланди.

Беш йилликнинг икки йили мобайнида меҳнаткашларнинг реал даромадлари аҳоли жон бошига ҳисоблаганда 12 процентдан зиёд кўпайди. Бу йил КПСС Марказий Комитетининг 1967 йил сентябрь Пленуми қарорларида кўзда тутилганидек, иш ҳақининг оширилиши, пенсия таъминотининг яхшиланиши, имтиёзларнинг кўпайтирилиши натижасидагина аҳолининг даромадлари олти миллиард сўмдан зиёд ортади. Бу — давлатнинг аввалги беш йилда шу мақсадлар учун сарф қилган маблағларига баравар дейиш мумкин.

Уй-жой қурилиши суръатлари жадаллашди. 1966—1967 йиллардагина жами сатҳи 200 миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой қурилди. Бу эса неча миллионлаб кишиларнинг уй-жой шароитини яхшилаш имкониятини берди.

Совет кишиларининг меҳнат қилиш ва дам олиш шароитлари тобора яхшиланмоқда. Мамлакатимиздаги ишчи ва хизматчиларнинг 75 процентидан кўпроғи икки кун дам олинадиган беш кунлик иш ҳафтасига кўчирилди. Бу чора меҳнаткашларнинг дам олиши ва ўқишини яхшироқ ташкил этиш имконини берди ва айни вақтда меҳнат ҳамда ишлаб чиқаришни яхши ташкил этиш учун керакли имконият доирасини кенгайтирди.

Экономикани ривожлантиришда ва халқ фаровонлигини оширишда эришилган муваффақиятлар ҳаммамизни қувонтирмоқда. Ленин идеялари, партиямизнинг иродаси, совет халқининг қаҳрамонона меҳнати бунда ўз ифодасини топди. Шу билан бирга бу муваффақиятларни мустаҳкамлаш ва кўпайтириш учун, партия белгилаб берган планларни бажариш учун ҳали кўп меҳнат қилишга тўғри келади. Бу планлар эса кичкина планлар эмас. Ана шу планларни амалга ошириш учун социалистик экономиканинг имкониятларидан тўлароқ фойдаланиш, халқ хўжалигидаги барча тармоқларнинг ишини тағин ҳам яхшилаш талаб этилади.

Масалан, техника тез тараққий этиб бораётган бир шароитда янги техникани яратиш ва ўзлаштириш муддатлари кўпинча кечиктириб юборилаётганлиги, халқ хўжалиги олаётган машина ва ускуналар замонавий техника даражасига баъзан мос эмаслиги каби ҳолларга тоқат қилиб бўлмайди. Капитал қурилишда саноат корхоналари ва маданий-маиший муассасаларни қуриш муддатлари кечиктирилмоқда, капитал маблағларнинг жуда кўп иншоотларга сочиб юборилишига йўл қўйилмоқда, иш сифати паст.

Биз янги корхоналарни тезроқ қуришимиз, янги қувватларни тезроқ ишга туширишимиз лозим. Сарф қилинадиган маблағларнинг берадиган самарасини кўпайтиришимиз, асосий фондларга қўйилган ҳар бир сўмдан мумкин қадар кўпроқ даромад олишимиз керак. Меҳнат унумдорлигини доим ошира бориш, корхоналарни бошқаришни яхшилаш, фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга тезроқ жорий қилиш лозим.

Қишлоқ хўжалигида катта резервлар мавжуддир. Бу резервларнинг энг муҳимлари ердан яхши фойдаланиш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш, ҳосилдорликни, чорвачилик маҳсулдорлигини кўпайтириш, колхоз ва совхозларнинг экономикасини янада ривожлантиришдан иборат.

Халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида ишлаб чиқариш ва меҳнатни яхши ташкил этиш, беш кунлик иш ҳафтасидан энг самарали фойдаланиш лозим. Буларнинг ҳаммаси ҳар бир коллективнинг, барча совет кишиларининг активлиги ва жавобгарлигини оширишни, меҳнаткашлар ўртасида тарбия ишини кучайтиришни талаб қилади.

Мамлакатимизда иқтисодий ислоҳотни жорий қилиш тугалланаётган ҳозирги пайтда янги шароитларда ишни такомиллаштириш тўғрисида, ишчи ва хизматчиларни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш; онгли интизомни кучайтириш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш, уюшқоқсизлик ва бўшангликнинг ҳар қандай кўринишларига қарши қаттиқ кураш олиб бориш лозим. «Социализм ижтимоий меҳнатнинг коммунистик йўсинда ташкил этилиши учун биринчи қадам бўлиб, — деб таъкидлаган эди В. И. Ленин, — меҳнаткашларнинг эркин ва онгли интизомига асосланади ва борган сари кўпроқ асосланади» (Асарлар, 29-том, 434-бет).

Чуқур иқтисодий ислоҳотлар амалга оширилаётган бир шароитда меҳнатга баҳо беришда моддий ва маънавий омиллардан тўғри фойдаланиш муҳим аҳамият касб этади. Социализм даврида моддий ва маънавий омиллар бир-бирига қарама-қарши бўлмай, балки бир-бирини тўлдиради. Янги ислоҳотни муваффақиятли суратда амалга ошириш, халқ хўжалигининг барча тармоқларини янада ривожлантириш ана шу омилларнинг моҳирлик билан бирга қўшиб олиб борилишига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Ҳар бир совет кишисини ижтимоий бурчни сезиш руҳида, юксак ғоявийлик ва умумий иш учун, хўжалик ва маданий қурилиш планларини бажариш учун жавобгарликни сезиш руҳида тарбиялаш зарур. Партия кенг халқ оммасини коммунизм қурилишида, давлат ва жамоат ишларини бошқаришда актив қатнашишга жалб этиб, меҳнаткаш инсоннинг сиёсий ва давлат фаолиятининг чўққиларига кўтариш, совет демократиясини изчиллик билан ривожлантириш ҳамда такомиллаштириш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда.

Совет кишиси ярим аср мобайнида революцион ўзгаришлар жараёнида ўсди ва чиниқди. Совет кишиси кўп нарса ўрганди ва кўп нарса ҳосил қилди. Коммунистик эътиқод ва революцион шижоат, юксак маданият ва ахлоқий поклик билимларга иштиёқ ва ижтимоий активлик — буларнинг ҳаммаси илғор совет кишиси сиймосида ўз ифодасини топмоқда.

Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари партия XXIII съездининг қарорларини амалга ошириш учун зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Совет кишиларининг ўз Ватани бойлигини кўпайтириш тўғрисида сидқидил билан ғамхўрлик қилаётганликлари, уларнинг юксак ватанпарварлиги, омманинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратининг кучли суратда ривожланиб бораётганлигида, беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун фидокорлик билан қилинаётган меҳнатда намоён бўлмоқда.

Владимир Ильич социализмнинг биринчи бинокори, ҳозирги вақтда барча меҳнаткашларнинг озодлик, тинчлик ва бахт-саодат учун олиб бораётган курашида авангардлик қилаётган халқимизнинг революцион ғайратига ва ижодий кучларига ишонганида ғоят ҳақ эди.

Ҳозирги кунда тўла асос билан шуни айтиш мумкин: мамлакатимиз ярим аср мобайнида босиб ўтган йўл — улуғ Лениннинг қудратли Совет давлатини қуриш тўғрисидаги буюк идеялари тантана қилган йўл бўлди. Совет давлати бутун инсониятнинг порлоқ истиқболи — коммунизм сари дадил йўл очиб бермоқда.

Революцион кучлар интернационал бирлигининг ленинча принциплари учун КПССнинг кураши

Ўртоқлар!

Партиямизнинг коммунистик қурилишга раҳбарлик қилишдаги кўп қиррали фаолияти унинг ташқи сиёсат йўли билан чамбарчас боғланган. КПСС ташқи сиёсатининг интернационалистик принципларини, бу сиёсатнинг асосий йўналишини В. И. Ленин ишлаб чиққан. КПСС пролетар интернационализмининг ленинча принципларига оғишмай содиқ бўлиб келаётганлигини Советлар мамлакатининг ярим асрлик тарихи кўрсатиб берди. Бу принциплар партиямиз ва Совет давлати ташқи сиёсатининг негизи бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда.

Халқаро пролетариатни, бутун инсониятни озод қилиш ишини бошқа мамлакатларнинг ишчилар синфи ва революцион кучлари илиб олиб, давом эттиражакларига, социализм ва коммунизм бутун жаҳонда ғалаба қозонишига В. И. Ленин ишонган эди. Йўлбошчининг бу ишончи ҳақ эканлигини турмуш, практика ҳайрон қоларли даражада исботлаб берди.

Марксизм-ленинизмнинг таъсири остида, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ўтказаётган таъсири натижасида жаҳонда туб ўзгаришлар рўй берди. Эндиликда инсониятнинг учдан бир қисмидан кўпроғи социализм йўлига тушиб олди. Империализмнинг мустамлакачилик системаси кун паякун бўлди. Унинг вайроналари устида янги мустақил давлатлар вужудга келди. Капиталистик мамлакатларда ишчилар ҳаракати тобора қудратли ва нуфузли омил бўлиб қолмоқда. Мана шу ҳамма ўзгаришларнинг якуни шундан иборатки, эндиликда ижтимоий ривожланишнинг асосий мазмунини ва асосий йўналишини империализм эмас, балки социализм, антиимпериалистик кучлар белгилаб бермоқда.

Пролетар интернационализми принципларини ҳар хил социал шовинистларнинг ва ўта сўл доктринерларнинг ҳамлаларидан изчиллик билан ҳимоя қилиб келган В. И. Ленин ишчилар синфининг ва барча революцион кучларнинг халқаро бирлигига қаратилган стратегия йўлини аниқ белгилаб берди. Мана шу позицияда туриб у жаҳон революцион жараёнининг туб қонуниятларини очиб берди, марксчи-ленинчи партияларни ҳозирги замон шарт-шароитига мос келадиган социалистик революция назарияси билан қуроллантирди.

СССРдаги коммунистик қурилиш практикаси, жаҳон социалистик ҳамдўстлиги практикаси, антиимпериалистик кучларнинг революцион кураш практикаси ҳозирги кундаги Ленин идеяларининг ўзидир. Жаҳонни революцион ўзгартиришнинг эллик йиллик тажрибаси ленинизмнинг интернационалистик принциплари тантана қилганлигини яққол кўрсатувчи далилдир.

Социализм, антиимпериалистик кучлар тарихий ҳужум қилиб бораётганлигини жаҳон воқеаларининг бориши қайта ва қайта таъкидламоқда. Бироқ, шуни ҳисобга олмоқ зарурки, кучларнинг социализм фойдасига бўлган устунлигига қаттиқ синфий кураш билан эришилади ва устунликни мана шундай синфий кураш сақлаб туради. Антиимпериалистик фронтнинг бирор участкасида қилинаётган ҳамла бўшаштирилиши биланоқ, революцион хушёрлик бой бериб қўйилиши биланоқ, реакциянинг қарши ҳужумга ўтиши реал хавф бўлиб қолади.

Империализм ўз позицияларини ташлаб кетишни истамаётганлигини кейинги йилларнинг фактлари яққол исботлаб бермоқда. Империализм гоҳ у жойда, гоҳ бу жойда «кучларни синаб» кўрмоқда, сафларимизнинг «бўшашган» жойларини топиб олишга уринмоқда. Рўпарадан келиб ҳужум қилиш йўли билан, «коммунизмни улоқтириб ташлаш», деб аталган стратегияни амалга ошириш йўли билан социализмга нисбатан устунликни қўлга киритиш умидлари рўёбга чиқмагач, империалистлар ўзларининг мақсадларидан воз кечганлари йўқ, балки кураш методларини ўзгартирдилар, холос. Улар айрим революцион отрядларни заифлантирмоқ учун ҳар қандай воситаларни ишлатишдан қайтаётганлари йўқ. Буни АҚШнинг Вьетнамдаги агрессияси, Исроилнинг араб мамлакатларига қилган ҳужуми, Грециядаги контрреволюцион тўнтариш, Бонндаги реваншчилар рағбатлантирилаётганлиги, Осиё ва Африкада империализм кирдикорлари кучайиб бораётганлиги кўрсатиб турибди.

Жаҳон социализмига қарши идеологик диверсиялар қилиш планларига империализм ҳомийлари социалистик мамлакатларга «кўприк солиш» деб ном бердилар ва империалистик стратегларнинг режаларида мана шундай «кўприк солиш» планларига ҳам катта ўрин берилмоқда. Бу режани амалга оширишда улар ревизионист, миллатчи ва сиёсий гўр унсурларга асосий умид боғламоқдалар. Буржуа пропагандаси мана шу хилдаги унсурларни мақтаб кўкка кўтармоқда, уларни қаҳрамонлар қилиб кўрсатмоқда. Мана шу шовқин-суронли мақташларнинг ҳаммасидан кузатилган мақсад социализмни «нуратишга» олиб келадиган, уни зимдан бузишга имкон берадиган ва оқибат натижада социалистик мамлакатларда капитализмни қайта тиклашга олиб келадиган фаолиятларни рағбатлантириш эканлигини антикоммунизм идеологлари яшираётганлари йўқ.

Империализмнинг бундан олдинги ҳамма режалари барбод қилинганлиги каби бу режаси ҳам барбод қилинишига шак-шубҳа йўқ. Совет халқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг халқлари ўз тақдирларини социализм ва коммунизм билан абадий ва мустаҳкам қилиб боғлаб қўйдилар. Улар ўзларини шу йўлдан бирон кимса тойдиришига асло йўл қўймайдилар.

Социалистик система мамлакатларининг ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг жипслигини бўшаштирмоқ учун жаҳон реакцияси жуда кўп куч сарфламоқда. Мао Цзэ-дун группасининг ленинизмга қарши, миллатчи бузғунчилик йўли бу ишда империализмга алоҳида хизмат кўрсатмоқда.

Мана шундай шароитда партиямиз барча революцион кучларнинг бирлигини мустаҳкамлашга бутун чоралар билан кўмаклашишни, империалистларнинг режаларини тилка-пора қилиб ташлашни ўзининг бурчи, деб билади.

Коммунистик жамият қуриш жаҳон революцион жараёнини ривожлантиришга қўшаётган асосий ҳиссамиздир. СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг экономика ва маданият соҳасидаги, халқлар фаровонлигини оширишдаги муваффақиятлари социализмнинг жозибадорлик кучини, коммунистик идеяларнинг кучини кўпайтирмоқда. Шу билан бирга, бу муваффақиятлар бизнинг мудофаа қувватимизни мустаҳкамламоқда, империалистик агрессорларни жиловлаш учун керакли моддий воситалар билан бизни таъминламоқда, янги жаҳон урушининг олдини олиш учун курашаётган тинчликсевар кучларга маҳкам таянч бўлиб хизмат қилмоқда. Жаҳон социалистик революцияси ишини олдинга сурмоқ ва ривожлантирмоқ учун бир мамлакатда мумкин бўлган ишларнинг ҳаммасини қилишга эришиш керак, деб Ленин берган йўл-йўриқни партиямиз муқаддас билиб бажармоқда. Мана шу ленинча интернационалистик йўл партия XXIII съездининг қарорларида ва КПСС Марказий Комитетининг Пленумларида аниқ таърифлаб берилди.

Социалистик мамлакатлар бирлиги ва жипслигини, уларнинг дўстлиги ва қардошлигини мустаҳкамлашни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси жуда муҳим сиёсий вазифа, деб ҳисоблайди. КПСС Марказий Комитети СССРнинг бошқа социалистик давлатлар билан ҳамкорлигини пролетар интернационализми ва қардошларча ўзаро ёрдамлашиш, тенг ҳуқуқлилик ва суверенитет принциплари асосида ривожлантиришга ҳамиша диққат ва эътибор бериб келмоқда. Қардош социалистик мамлакатларнинг халқлари ўзларининг бунёдкорлик ишларида тўпланган тажрибадан фойдаланиб, социализм қуришда янги муваффақиятларга эришмоқдалар.

Партиямиз шунга асосланиб иш кўрмоқдаки, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги, ҳар бир қардош мамлакатнинг миллий манфаатларини жаҳон социалистик системасининг ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг муштарак манфаатлари билан қўшиб олиб бориш ҳозир ҳар қачонгидан ҳам муҳим бўлиб қолди.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг иқтисодий, сиёсий ва ҳарбий қуввати, ҳозирги кунда уларнинг халқаро майдонда биргалашиб куч ва ғайрат сарфлаётганликлари жаҳон воқеаларининг боришига тобора кўпроқ таъсир ўтказаётганлигини турмуш кўрсатиб турибди. Буни Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитетининг март ойи бошида бўлиб ўтган кенгаши янги куч билан таъкидлади.

Вьетнамдаги Америка агрессияси кенгайиб бораётганлиги натижасида тинчликка туғилган хавф тўғрисида кенгаш қатнашчилари қабул қилган Декларацияни бутун жаҳон жамоатчилиги мамнуният билан кутиб олди. Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар Америка империализмининг ваҳшиёна ҳаракатларини қатъиян қоралаб, қаҳрамон Вьетнам халқи билан ўзларининг қардошларча бирдамликларини яна бир марта изҳор қилдилар. Улар Вьетнам Демократик Республикасига бундан буён ҳам тўла равишда мадад ва бутун зарур ёрдамни бериб туражакларини таъкидладилар.

Интервенциячиларга кейинги вақтларда янги қақшатқич зарбалар берган Вьетнам ватанпарварларининг мардлиги ва шижоатига бутун прогрессив инсоният қойил қолмоқда. Вьетнам халқининг бу шижоати бизнинг давримизда озодлик ва миллий мустақиллик иши енгилмаслигини яна бир марта кўрсатиб турибди.

Маълумки, Сиёсий Маслаҳат Комитетининг мажлисида бошқа бир муҳим проблема, у ҳам бўлса — ядро қуролини тарқатмаслик проблемаси ҳар томонлама муҳокама қилинди. Кенгашда ошкора, ўртоқларча фикрлашиб олинганлиги, шунингдек ядро қуролини тарқатмаслик масаласига доир олти мамлакат баёноти имзоланганлиги халқаро кескинликни юмшатиш ишига социалистик давлатлар қўшган катта ҳиссадир, бу нарса социалистик давлатлар уруш ва агрессия кучларини жиловламоқ учун барча тинчликсевар кучлар билан бирга маҳкам бел боғлаганликларини кўрсатиб турибди.

Олти социалистик давлат коммунистик ва ишчи партиялари ҳамда ҳукуматлари раҳбар арбобларининг бундан бир ой муқаддам Дрезденда бўлиб ўтган учрашуви муҳим воқеа бўлди. Бу учрашувда улар халқаро вазият проблемаларини, социалистик мамлакатларнинг сиёсий ва иқтисодий ривожланишига доир актуал масалаларни муҳокама қилдилар.

Бу учрашув қардош партиялар жаҳон социалистик ҳамдўстлигини бундан буён ҳам мустаҳкамлашга, ўз муносабатларини марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принциплари асосида қуришга якдиллик билан жазм қилганликларини яна бир марта очиқ кўрсатди.

Партиямиз кенг оммани империализмнинг агрессив ҳаракатларига кескин зарба беришга сафарбар қилишга алоҳида аҳамият бермоқда. Озодлиги ва мустақиллиги империализм таҳдиди остида қолган халқларга Совет Иттифоқи ҳар томонлама сиёсий иқтисодий, керак бўлиб қолган тақдирда эса, ҳарбий ёрдам ҳам бериб турибди.

(Охири учинчи бетда).

КПСС РАҲБАРЛИГИДА ЛЕНИН ЙЎЛИДАН КОММУНИЗМ САРИ, ОЛҒА!

(Боши иккинчи бетда)

Совет кишилари Исроил агрессорлари тажовузига учраган араб мамлакатларининг халқларини қатъий қўллаб-қувватламоқдалар. Исроилнинг милитарист доиралари антиимпериалистик режимларни ағдариб ташлашга, янги мустамлакачилик тартибларини ўрнатишга уринаётган халқаро реакцияга малайлик қилишдан иборат шармандали вазифани бажармоқдалар. Араб халқлари жаҳон социализми кучлари билан қардошлик иттифоқини мустаҳкамлаб, ўз мустақилликларини сақлаб қолишга, мустамлакачиларнинг реванш планларини барбод қилишга, социал тараққиёт учун курашда янги муваффақиятларга эришишга қодир эканликларини араб шарқидаги воқеаларнинг бориши кўрсатиб турибди.

Партиямизнинг миллий озодлик курашини қўллаб-қувватлашга, янги мустамлакачиликка қарши, мустақиллик ва социал тараққиёт учун курашаётган ва ривожланиб бораётган давлатлар билан ҳар томонлама ҳамкорлик қилишга қаратилган йўли халқаро ишчилар синфини, пролетариат ғалаба қозонган мамлакатларни империализм эзиб ётган халқларнинг революцион ҳаракати билан бирлаштириш тўғрисидаги ленинча идеяни ифодаловчи йўлдир.

Ҳозирги вақтда интернационализм тинчлик учун актив ва кескин кураш олиб бориш билан ҳар қачонгидан кўра ҳам чамбарчас боғланган. КПСС революцион кучлар бирлиги учун курашиб, турли ижтимоий тузумдаги давлатлар билан тинч-тотув яшашдан иборат ленинча йўлни изчиллик билан ўтказиб келмоқда. Халқларнинг ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушаётган бу сиёсат жуда кенг оммани империализмга қарши курашга сафарбар қилишда ғоят катта роль ўйнамоқда.

Европа хавфсизлигини таъминлаш — тинчлик учун курашнинг энг муҳим участкаларидан бири. 1967 йилда Карлова Варидаги конференцияда коммунистлар ишлаб чиққан программани КПСС Европа мамлакатларидаги бошқа коммунистик ва ишчи партиялар билан биргаликда амалга оширишга ҳаракат қилмоқда. Боннинг реваншчилик даъволарига қарши сира ён бермай ўтказиб келаётган йўлимиз халқаро сиёсатдаги соғлом тенденцияларга ёрдам бермоқда. Европада тинчликни мустаҳкамлашга кўмаклашмоқда

Ўртоқлар! Империализмнинг ҳозирги сиёсати, яъни жаҳон озодлик ҳаракатининг турли отрядларини бир-биридан ажратишга ва уларнинг сафини бузишга ҳамда антиимпериалистик фронтнинг айрим участкаларини бир-биридан ажратиб туриб, алоҳида-алоҳида зарбалар беришга қаратилган сиёсати революцион кучлар ҳаракатларининг бирлиги ва бу ҳаракатларни координациялаш проблемасини марказий вазифа қилиб қўймоқда. Бу — катта проблема. Турли революцион отрядлар жуда хилма-хил шароитларда иш олиб бормоқдалар, улар социал кучларнинг состави жиҳатидан ҳам ва бошқа кўпгина конкрет вазифалар жиҳатидан ҳам бир-бирларидан фарқ қиладилар. Шу сабабли, ҳаракатлар бирлиги, бу ҳаракатларни координациялаш формалари етарли равишда пухта бўлиши лозим.

Воқеликни илмий анализ қилишнинг қудратли қуроли бўлган марксизм-ленинизм назарияси билан қуролланган жаҳон коммунистик ва ишчи партиялари ҳозирги кунда асримизнинг энг тўлқинлантирувчи масалаларига жавоб бера оладилар, жаҳон озодлик ҳаракатининг бошқа отрядлари тўғри йўл топа олишига, курашнинг энг самарали формалари ва усулларини топиб олишига ёрдам бера оладилар. Шу сабабли, инсоният озодлик курашининг авангарди бўлган халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлигини ва жипслигини мустаҳкамлаш — империализмнинг қарши ҳужумларини муваффақиятли даф қилишнинг ва барча революцион кучлар ҳужумини янада авж олдиришнинг энг асосий, ҳал қилувчи шартидир.

Партиямиз ўзи вужудга келган кундан бошлаб ишчилар синфи революцион кучларининг интернационал бирлиги байроғини баланд кўтариб келмоқда. «Биз, — деган эди В. И. Ленин, — революцион пролетариатнинг халқаро интизомига бўйсуниб, турли мамлакатлардаги ишчиларнинг тажрибасини назарда тутиб, уларнинг билимлари, хоҳишлари билан ҳисоблашиб ва шу йўл билан бутун дунёда ишчиларнинг коммунизм учун олиб бораётган синфий курашининг бирлигини... амалда юзага чиқариб, ишчиларнинг ўз озодлиги учун кураши борасидаги улуғ масалаларни ҳал қилаётганлигимиз билан фахрланамиз» (В. И. Ленин, Асарлар 31 том, 275-276-бетлар).

КПСС бошқа қардош партиялар билан биргаликда коммунистик сафларни жипслаштириш учун актив курашмоқда. Маълумки, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг халқаро Кенгашини чақиришни муттасил талаб қилиб келмоқда. Будапештдаги Маслаҳат учрашувининг якунлари КПССнинг бу позицияси жаҳондаги коммунистик ва ишчи партиялар катта кўпчилигининг позициясига мос бўлиб тушганлигини кўрсатди.

Маслаҳат учрашуви халқаро коммунистик ҳаракатдаги асосий тенденцияни — марксизм-ленинизм принциплари негизида жипслашиш тенденциясини ёрқин ифодалаб берди ва ривожлантирди. Коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг халқаро кенгашини чақириш йўлида жуда муҳим амалий қадам қўйилди. Ҳеч шубҳасиз, янги Кенгаш коммунистик ҳаракатни мустаҳкамлаш, демократия ва социализмнинг барча кучларини жипслаштиришнинг таъсирчан воситаси бўлиб хизмат қилади.

КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленуми «Халқаро аҳволнинг актуал проблемалари ва КПСС нинг жаҳон коммунистик ҳаракатини жипслаштириш учун кураши тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг халқаро сиёсат соҳасидаги ва жаҳон коммунистик ҳаракатидаги сиёсий йўлини ва амалий фаолиятини бутунича ва тўла-тўкис маъқуллади. Пленум Будапештдаги Маслаҳат учрашувининг якунларига, Софиядаги Сиёсий Маслаҳат Комитетининг мажлисидаги КПСС делегациясининг фаолиятига юксак баҳо берди, олти социалистик мамлакат партиялари ва ҳукуматлари раҳбар арбобларининг Дрездендаги учрашувининг аҳамиятини алоҳида қайд қилди. Империализмга кескин зарба бериш ва жаҳон урушининг олдини олиш сиёсатини, социализм мамлакатлари ҳамдўстлигини мустаҳкамлаш, коммунистик ҳаракатни жипслаштириш сиёсатини КПСС бундан буён ҳам ўтказаверади, деб Марказий Комитет Пленуми уқтириб ўтди.

Партиямиз ва халқимиз партия Марказий Комитети Пленумининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг ташқи сиёсатини, уларнинг социалистик мамлакатларни ва халқаро коммунистик ҳаракатни жипслаштириш йўлидаги чора ва тадбирларини қизғин маъқуллаб, қўллаб-қувватламоқдалар. Совет кишилари Пленум қарорларига меҳнатда янги бунёдкорликлар қилиш билан жавоб бермоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг бутун ташқи сиёсий фаолияти партиямиз ташқи сиёсатининг ленинча принципларига, барча мамлакат коммунистларининг ленинча қардошлиги идеяларига, пролетар интернационализмининг буюк принципларига оғишмай амал қилиб келаётганлигини яққол кўрсатиб турибди.

Ленин партияси—совет жамиятининг раҳбар кучидир

Ўртоқлар! Советлар мамлакатининг ярим асрлик шонли йўли марксизм-ленинизм таълимотининг ўзгармас ҳақиқатини, яъни Коммунистик партиянинг раҳбарлик роли социализм ва коммунизм қуришдаги ҳамма ғалабаларнинг гарови эканлигини яққол таъкидлади.

Ленин таълим бериб айтдики, янги ижтимоий тузум ўз-ўзидан вужудга келмайди, балки халқ оммасининг муайян мақсадга йўналтирилган, онгли фаолияти натижасида вужудга келтирилади. Бу тузумнинг объектив афзалликлари ҳар қанча катта бўлса ҳам, аммо бу афзалликлар ўз-ўзидан, автомат равишда марксчи-ленинчи партиянинг тўғри сиёсати бўлмай туриб социализм ва коммунизмнинг ғалабасини таъминлай олмас эди. Кураш мақсадларини ва йўлларини тушуниш, ижтимоий ривожланишнинг қонунларини билиш билан қуролланган, ленинча ташкилий принциплар негизига қурилган партиягина халқ кучларини ҳўжалик ва сиёсий вазифаларни муваффақиятли бажаришга бирлаштира олади, ривожланишнинг асосий йўлларини аниқ белгилаб бера олади, коммунизм қуриш йўлидаги ишларнинг ҳаммасини муайян мақсадни кўзлаб, илмий равишда асослаб ва планли равишда бажариладиган ишга айлантира олади.

Совет мамлакати янги тарихий вазифаларни ҳал қилаётган ҳозирги пайтда Коммунистик партиянинг роли ва аҳамияти тағин ҳам кўпроқ ошиб бормоқда. Бу қонуниятли ҳол жамиятимиз тараққиётининг объектив эҳтиёжларидан келиб чиқаётир. Коммунистик партия халқнинг сиёсий авангардига муносиб равишда социализмнинг афзалликларидан фойдаланишнинг энг самарали йўллари ва методларини белгилаб бермоқда, янги жамият қуришнинг энг зарур проблемаларини кун тартибига қўймоқда ва шу проблемаларни муваффақиятли ҳал қилишни таъминламоқда, кўп миллионли халқ оммасини ўз байроғи, ўз программаси атрофида бирлаштирмоқда. Мамлакатимиз меҳнаткашлари ўзларининг ҳамма ишлари ва ниятларини, олға боришдаги ҳар бир ҳаракатларини Ленин партияси билан, унинг КПСС Программасида, XXIII съезд, Марказий Комитет Пленумлари қарорларида ифодаланган бош йўли билан боғламоқдалар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг кучи, аввало, шундаки, у давримизнинг ғоявий байроғи, жаҳонни революцион йўл билан ўзгартирувчи қудратли қурол бўлган марксизм-ленинизмга содиқдир. Партия илғор, революцион назарияга таяниб, бу назарияни янги шароитга татбиқан ижодий ривожлантириб, ижтимоий ривожланиш қонунларини тобора чуқур билиб олмоқда, мамлакатнинг иқтисодий, социал ва маънавий ҳаёти соҳасида, шунингдек халқаро майдонда қўлланиладиган реалистик, илмий асосдаги сиёсатни ишлаб чиқмоқда.

КПСС учун шу нарса характерлики, у марксизм-ленинизмга содиқ бўлиб келмоқда, унинг душманларига қарши ҳамиша муросасиз кураш олиб бормоқда, унинг мақсади равшан ва шу мақсадга эришиш йўлларини қатъий равишда билади, халқ тақдири учун, мамлакат тақдири учун ўз зиммасидаги масъулиятни юксак даражада англайди, бутун меҳнаткаш инсоният олдидаги интернационал бурчини чуқур тушунади. В. И. Ленин айтганидек, давримизнинг ақл-идроки, виждони ва номуси бўлган партиямиз ўз асосчиси, устози ва йўлбошчисининг мана шу юксак баҳосига яраша ҳамиша виждонан иш қилиб келди ва иш қилиб келмоқда.

Коммунистик партиянинг кучи шундаки, у халқ билан, меҳнаткашлар кенг оммаси билан қондош ва асло узилмайдиган бўлиб боғланган. Омманинг доимий мададига, актив иштирокига таяниб партиямиз Россияда ўтган асрнинг кейинги ўн йилларида пайдо бўлган тарқоқ марксист группалар ва тўгараклардан таркиб топиб, жаҳонда биринчи социалистик давлатга раҳбарлик қилаётган буюк ташкилот бўлишга қадар катта йўлни босиб ўтди. Совет ҳокимиятининг биринчи йилларида, В. И. Ленин айтганидек, «биттагина дон» бўлган партиямиз ҳозирги вақтда ўз сафларида 13 миллиондан кўпроқ коммунистни бирлаштирган қудратли кучга айланди. Партиямиз сафларининг ўсиб бораётганлиги унинг халқ оммаси орасидаги юксак обрўйини, омма партиянинг сиёсатига ишонаётганлигини, совет кишилари ўз ҳаётларини ғоявий ва ташкилий жиҳатдан партия билан боғлашга, ўзларини жамиятни ўзгартириш учун, коммунизм ғалабаси учун революцион курашга бағишлашга интилаётганликларини акс эттирмоқда.

Коммунистик партия мамлакатимиз ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонлар иттифоқини, халқлар дўстлигини, совет жамиятининг маънавий-сиёсий бирлигини ҳормай-толмай мустаҳкамламоқда. Партия билан халқнинг бузилмас бирлиги совет тузуми ҳаётий кучининг, улуғ социалистик Ватанимиз равнақининг, коммунизм келажакда тантана қилишининг мустаҳкам негизидир.

Коммунистик партия сафларининг яхлит бирлиги, партия аъзоларининг юксак даражадаги онглилиги, уюшқоқлиги ва интизоми партиямизнинг куч ва қудратидир. Партия демократик централизм принципларига қаттиқ риоя қилиб келганлиги туфайли ўз фаолиятидаги ҳамма муваффақиятларга эришди ва эришмоқда. Бу принципнинг моҳияти шундан иборатки, у демократизмни централизм билан, партиялилар оммасининг ташаббускорлигини қаттиқ интизом билан, коммунистларнинг партия турмушига доир ҳамма проблемаларни муҳокама қилиш ва ҳал этиш ҳуқуқини қабул қилинган қарорларни ҳеч сўзсиз бажариш мажбурияти билан узвий равишда чамбарчас қилиб қўшади. Партия шунга асосланиб иш кўрмоқдаки, демократия билан централизм — яхлит ва ажралмас бир бутуннинг икки томони бўлиб, у стихиячиликка, чексиз децентрализация қила беришга, партиянинг ролини сиёсий оқартув ташкилоти даражасига тушириб қўйишга ҳам, шунингдек партия ичкн демократиясини тугатишдан, коллектив партиявий раҳбарликка путур етказишдан иборат бўлган бюрократик централизацияга ҳам йўл қўймайди.

Коммунистик қурилишнинг мураккаб сиёсий ва ташкилий вазифалари олдида партиямиз ўз фаолиятининг формалари ва методларини ҳар доим такомиллаштирмоқда, партия ва давлат ишининг турли участкаларига раҳбарлик қилишга юқори малакали, коммунизм ишига берилган кадрларни кўтариб қўймоқда, оммага раҳбарлик қилиш даражаси замон талабларига жавоб берадиган бўлиши учун зарур чораларни кўрмоқда. Партия турмушининг ленинча нормаларига ва партиявий раҳбарлик принципларига қаттиқ риоя қилиш тўғрисида, пастдан тортиб то юқоригача барча партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини ошириш ва уларнинг ишларини яхшилаш тўғрисида партия ҳамиша ғамхўрлик қилмоқда. амалий ва принципиал танқид ва ўз-ўзини танқидни авж олдиришга катта аҳамият бермоқда.

Партия ички демократиясини ҳар томонлама такомиллаштириш, коллектив раҳбарлик принципини мустаҳкамлаш, коммунистларнинг ташаббускорлиги ва ўз фаолиятларини кўрсатиб ишлашларини ривожлантириш билан бирга, партия ўз сафларининг интизомини ҳар доим мустаҳкамлаб келмоқда. Партия шунга асосланиб иш кўрмоқдаки, чинакам демократия аксариятнинг иродасини ифодалайди, партия ичида у ёки бу хил масалаларни муҳокама қилиш чоғида фикр эркинлигига йўл қўйиш билан бирга, «биз.— В. И. Ленин таълим бериб айтганидек,— партиянинг кўпчилиги томонидан рад қилинадиган қарашларни актив суратда тарғиб қилувчилар билан қўлга қўл бериб боришга мажбур эмасмиз». (В. И. Ленин, Асарлар, том 15,438-бет). Партиянинг бузилмас ғоявий ва ташкилий жипслиги — партия енгилмаслигининг манбаидир, коммунистик қурилишдаги улуғ вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишнинг гаровидир. Буни партия ташкилотларининг ўтган йил охирида бўлиб ўтган ҳисобот йиғилишлари ва кейинги вақтларда ўз ишини тамомлаган район, шаҳар, область ва ўлка партия конференциялари янги куч билан намойиш қилиб кўрсатди. Партия ташкилотларининг мана шу ҳисобот йиғилишлари ва конференциялари КПСС XXIII съездининг қарорларини амалга ошириш учун курашда эришган муваффақиятларимизнинг жангозар кўриги бўлди, партия демократиясининг чинакам мактаби бўлиб қолди, партиянинг халқ олдида берган ҳисоботи бўлди. Йиғилишларда ва конференцияларда коммунистлар партия ташкилотларининг ташкилий ва сиёсий ишларини янада такомиллаштириш йўлларини белгилаб олдилар, уларнинг хўжалик ва маданий қурилишдаги ролини ошириш вазифаларини кўрсатиб бердилар.

Ленин белгилаб берган режаларни амалга ошириш учун, коммунистик қурилиш планларини бажариш учун партия ташкилотларининг, ҳар бир коммунистнинг масъулияти ҳозирги вақтда ҳар қачонгидан кўра ошиб бормоқда. Меҳнаткашларнинг оммавий давлат ва жамоат ташкилотларининг — советлар, касаба союзлари, комсомол, ижодий бирлашмалари ва шу кабиларнинг роли ҳам анча ошиб бормоқда.

Партиямизнинг бутун тажрибаси шуни кўрсатиб турибдики, коммунистларнинг назария билан қуролланиб олганлиги, ғоявий чиниққанлиги ва эътиқодлилиги коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал қилишнинг муқаррар зарур шартидир. Ленин партия аъзоларининг сиёсий билимини оширишга жуда катта аҳамият бериб келган эди. «...Сиёсий маданиятнинг, сиёсий маорифнинг мақсади, — деган эди В. И. Ленин,— ёлғон-яшиқларни, хурофотларни енголадиган ва эски тартибни енгиб, давлат қурилиши ишини капиталистларсиз, эксплуататорларсиз, помешчикларсиз юргизиш учун меҳнаткашлар оммасига ёрдам бероладиган чин коммунистлар тарбиялаб етиштиришдан иборат». (Асарлар, 31-том, 386-бет).

Партиямиз совет кишиларининг илмий дунёқарашини шакллантириш тўғрисида ҳар доим ғамхўрлик қилиб келмоқда, уларни коммунистик ғоявийлик ва эътиқодли бўлиш руҳида тарбияламоқда.

Шу нарсани ҳамиша ҳисобга олиб туриш керакки, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш йўлидаги ишимиз мураккаб халқаро вазиятда олиб борилмоқда. Бир-бирига қарама-қарши бўлиб турган социал системаларнинг иқтисодий мусобақасигина эмас, шу билан бирга кескин идеология кураши ҳам халқаро вазиятнинг характерли хусусиятидир.

Буржуа пропагандаси марксизм-ленинизм идеологиясини қораламоқ, социалистик мамлакатларнинг ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлигига путур етказмоқ, социализм мамлакатларини, аввало, Совет Иттифоқининг ижтимоий ва давлат тузумига доғ туширмоқ учун ўлгудек ҳаракат қилмоқда.

Бизнинг идеологик мухолифларимиз айрим заиф, маънавий беқарор ва сиёсий кўр одамларнинг дунёқарашига таъсир ўтказишга уринмоқдалар. Янги тузум тарихий муваффақиятларга эришаётган шароитда антикоммунизм ҳамиша ҳам қилич яланғочлаб чиқишга ботина олмайди, у маккорлик ва ҳийлагарлик билан ҳаракат қилади, «эркинлик ва демократия ҳомийлари» ниқоби остида одамларнинг онгини заҳарлашга уринади.

Буржуа идеологиясининг ҳар қандай кўринишларига қарши актив кураш олиб боришимиз, бу идеологиянинг кирдикорларига кескин зарба беришимиз, унинг ёлғонлигини фош қилиб ташлашимиз лозим. В. И. Ленин таълим бериб айтганидек, «бизнинг вазифамиз — капиталистларнинг ҳамма қаршилигини енгишдан иборат, фақат ҳарбий ва сиёсий қаршилигини эмас, балки энг чуқур ва энг кучли бўлган мафкуравий қаршилигини ҳам енгишдан иборат». (Асарлар, 31-том, 388-бет)».

Империалистик пропаганданинг кўпорувчилик ҳаракатларини хушёрлик билан кузатиб бораётган совет кишилари шуни айтмоқдаларки, халқ билан унинг Коммунистик партиясининг бузилмас бирлигини — коммунизм улуғ иши учун курашдаги ҳамма ғалабаларимизнинг гарови бўлган бирликни бўшаштиришга душманларимиз ҳеч қачон муваффақ бўлолмайдилар.

* * *

Ўртоқлар!

Халқимиз Совет ҳокимиятининг иккинчи эллик йиллигига қадам қўйиб, коммунизмнинг тўла-тўкис ва узил-кесил тантанасига қатъий амин бўлган ҳолда, кураш ва бунёдкорликдан иборат тарихий йўлни давом эттирмоқда. Совет кишилари ва Коммунистик партия мана шу сира оғишмайдиган ишончи, ғоявий эътиқоди, баҳодирона маънавий кучни зафарли, абадий барҳаёт марксизм-ленинизм таълимотидан олмоқдалар.

В. И. Ленин туғилган куннинг 98 йиллик байрами бошқа машҳур сана билан бир вақтга тўғри келиб қолди: илмий коммунизм асосчиси, гениал мутафаккир халқаро пролетариатнинг устози ва йўлбошчиси, оташин революционер Карл Маркс туғилган кунга 5 майда 150 йил тўлади.

Карл Маркс туғилганидан бери ўтган бир ярим аср ичида жаҳонда жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Ер куррасида капитализм чексиз ҳукмронлик қилиб келган тарихий палла асло қайтмас бўлиб ўтмишда қолиб кетди. СССРда социализм тўла-тўкис, узил-кесил ғалаба қилганлиги, жаҳон социализм кучлари вужудга келганлиги ва мустаҳкамланганлиги, империализмнинг мустамлакачилик системаси барбод бўлганлигидан иборат янги давр бошланди.

В. И. Лениннинг тўла-тўкис рўёбга чиққан қуйидаги сўзлари ҳозир ҳар қачонгидан кўра ҳам зўр янграмоқда: «Марксизм пайдо бўлгандан сўнг бутун дунё тарихидаги уч улуғ даврнинг ҳар қайсиси уни янгидан-янги исботлар билан тасдиқлади ва унга янгидан-янги зафар тантаналари келтирди. Келажак тарихий давр пролетариат таълимоти бўлган марксизмга янада катта зафар тантаналари келтиради (В. И. Ленин, Асарлар тўплами, 18 том, 631-бет).

Маркс ишининг доҳий давомчиси Владимир Ильич Ленин марксизмнинг жонли руҳини, битмас-туганмас ижодий имкониятларини ўзининг назарий ва амалий фаолиятида мужассамлантирди. Ленинизм бизнинг партиямиз учун, бутун совет халқи учун чинакам ғалаба фани бўлиб қолди, коммунистик қурилишнинг етилган проблемаларини ҳал қилишда ишончли компас бўлиб қолди.

Коммунизмга бораётган йўлимизда 1970 йил — Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги тарихий босқич бўлади. Барча совет кишилари, бутун прогрессив инсоният мана шу улуғвор санага кўз тикиб турибди.

Мамлакатимиз шаҳарлари ва қишлоқларининг меҳнатчилари социалистик мусобақа байроғини баланд кўтардилар. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун, беш йиллик планни 1970 йил 7 ноябрга қадар муддатидан олдин бажариш учун актив курашмоқдалар. Бу мусобақа КПСС XXIII съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш, мамлакат экономикасининг ривожланиш суръатларини, совет давлатининг қудратини ўстиришни жадаллаштириш учун ғоят катта аҳамиятга эга.

Улуғ Лениннинг номи — бутун дунё меҳнаткашларига яқин ва қадрли ном. Социализмнинг қардош мамлакатлари, халқаро ишчилар синфи, миллий озодлик ҳаракати ленинизм байроғи остида ягона интернационал сафда биз билан бирга бормоқдалар. Коммунизм кучи битмас-туганмас бўлиб, турмуш ҳақиқати унинг томонида, коммунизмнинг зафарли байроғи остига янгидан-янги миллионлаб актив курашчилар тўпланмоқда.

Яшасин абадий барҳаёт, ҳамиша ғолиб революцион таълимот бўлган марксизм-ленинизм!

Яшасин совет халқини коммунизм ғалабаси сари Ленин йўлидан дадил бошлаб бораётган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

СОВЕТ—ПОКИСТОН АХБОРОТИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 17 апрелдан 21 апрелга қадар расмий визит билан Покистонда бўлди.

ПОКИСТОНДАГИ ДЎСТОНА ВИЗИТ

Визит тамом бўлганидан кейин эълон қилинган Совет-Покистон қўшма ахборотида айтиладики, совет ҳукуматининг бошлиғи ҳамда унинг ҳамроҳлари — Белоруссия ССР Министрлар Советининг Раиси Т. Я. Киселев, Литва ССР Министрлар Советининг Раиси И. А. Манюшис ва бошқа расмий кишилар Покистоннинг энг катта шаҳарларини бориб кўрдилар Покистон халқининг турмуши билан ва Покистон ҳукуматининг мамлакатни иқтисодий ривожлантириш ҳамда халқ фаровонлигини кучайтириш соҳасида қилаётган ишлари билан танишдилар.

Совет меҳмонлари, дейилади ахборотда, хушнудлик ва самимий меҳмондўстлик билан кутиб олинди. Бу эса, Покистон халқининг Совет Иттифоқи халқига бўлган дўстлик ҳисларини очиқ кўрсатди.

Покистон Президенти билан СССР Министрлар Совети Раиси Совет—Покистон муносабатларига тааллуқли кўпгина масалалар устида, шунингдек бир қанча муҳим халқаро проблемаларга доир суҳбатлар ўтказдилар.

Томонлар Вьетнамда давом этаётган уруш хусусида чуқур ташвишланаётганликларини билдирдилар. Улар шуни айтдиларки, 1954 йилги Женева битимларини бажариш ҳамда Вьетнам халқининг ўз тақдирини четдан ҳеч кимни аралаштирмай ҳал қилиш ҳуқуқини ҳеч сўзсиз тан олиш асосида Вьетнамдаги вазиятни нормаллаштиришга эришиш мумкин. Ялпи тинчлик манфаатлари Вьетнамдаги вазиятни сиёсий бартараф қилиш чораларини кўришни талаб этади.

Томонлар Исроилнинг араб давлатларига қарши агрессияни давом эттираётганлигини қораладилар.

Сўнгра ахборотда айтиладики, «СССР Министрлар Советининг Раиси Покистон билан Ҳиндистон ўртасидаги баъзи проблемаларни бартараф қилиш учун кўрилган чоралардан ўзининг мамнун бўлганлигини изҳор қилди. У, умид билдириб айтдики, мана шу мамлакатлар ўзларининг низоли масалаларини Тошкент декларацияси руҳида ҳал этажаклар. Бу эса, шу мамлакатлар халқларининг ҳам, ялпи тинчликнинг ҳам ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушажак».

Томонлар Совет—Покистон муносабатларини янада ривожлантирмоқ учун алоқалар қилиб туришнинг катта аҳамияти борлигини эътироф қилиб, жумладан, турли даражадаги вакиллар ва делегацияларни бир-бирларига юбориб туриш йўли билан СССР ва Покистон ўртасидаги алоқаларни кенгайтиришга кўмаклашмоқ керак, деган фикрни айтдилар.

СССР Министрлар Совети Раисининг Покистонга қилган визити ва Покистон Президенти билан қилган суҳбатлари, дейилади ахборотда, Совет Иттифоқи билан Покистон ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни ҳар иккала мамлакат халқларининг бахт-саодати йўлида, шунингдек ялпи тинчлик ва халқаро ҳамкорлик манфаатларини кўзлаб янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

СССР Олий Совети Президиумининг ва Совет Ҳукуматининг топширувига биноан СССР Министрлар Советининг Раиси Покистон Президенти Муҳаммад Аюбхонни расмий визит билан Совет Иттифоқига келишга таклиф қилди.

Таклиф мамнуният билан қабул қилинди. (ТАСС).

А. Н. КОСИГИН МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

Покистон Ислом Республикаси Президенти Фельдмаршал Муҳаммад Аюбхоннинг таклифига биноан расмий визит билан Покистонга борган СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 21 апрелда Москвага қайтиб келди.

А. Н. Косигин Ватанига қайтаётиб Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди хонимнинг таклифига биноан бироз вақт Деҳлида бўлди.

(ТАСС).

ИОСИП БРОЗ ТИТО САМАРҚАНДДА

САМАРҚАНД, 22 апрель. (ЎзТАГ). Югославия Социалистик Федератив Республикасининг Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган президенти Иосип Броз Тито бугун рафиқаси ва ўз ҳамроҳлари билан биргаликда ўзининг 2500 йиллигини яқинда нишонлашга тайёрланаётган Самарқанднинг диққатга сазовор жойлари билан танишди.

Югославиялик меҳмонлар ўзбек халқи қадимий маданиятининг бойликларини акс эттирган тарихий архитектура ёдгорликларини томоша қилдилар.

Регистон майдони олдидаги янги Революция ва меҳнат хиёбонида Иосип Броз Тито шаҳарнинг ҳурматли меҳмони сифатида кўчат ўтқазди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг кибернетика институти Иттифоқимиздаги йирик илмий-текшириш марказларидан бири ҳисобланади. Институт замонавий электрон техника воситалари билан таъминланган. Суратда: математик кибернетика бўлимининг мудири М. Комилов, катта машиналар лабораториясининг мудири А. Аҳмадқулов, кичик ва ўрта машиналар лабораториясининг мудири Е. Квашин, ҳисоблаш техникаси бўлимининг мудири И. Пўлатов янги ҳисоблаш машинаси «Минск-22» олдида. Амалий вазифаларни программалаш бўлимининг мудири, физика-математика фанлари кандидати Ф. Абутолиев пультни бошқармоқда.

Н. Ключнев ва С. Майстерман фотоси. (ЎзТАГ).

ҚАЙҒУ ҲАСРАТ НИМАЛИГИНИ БИЛМАГАН ОДАМНИ АХТАРИБ

Қадим замонда бир буюк подшо бўлиб, у айш-ишратни, хайр-саховатни яхши кўраркан, итоатсизларга раҳм-шафқатсиз экан. Унинг донишманд, гапга чечан вазири бор экан.

Бир куни подшо вазирига дебди:

—Мени катта ташвишлар сиқяпти, сен бир одамни топсанг-у, у қандайдир бир йўл билан кўнглимнинг чигилини ёзса.

Вазир жавоб берибди:

— Дунёда беташвиш одам йўқ. Сиз подшосиз. Ҳамма нарса ўз қўлингизда. Демак, истаганингизча айш-ишрат қилаверинг. Бу гап подшога қаттиқ тегибди, у шундай дебди:

— Бўлмаган гап. Наҳотки, дунёда беташвиш одам бўлмаса?

Вазир жавоб берибди:

— Салтанатингиз ҳурмати қасамёд этаманки, дунёда ундай одам йўқ.

Подшо унинг гапига қулоқ солмабди, тожтахтини тарк этиб, бошқа кийимлар кийиб, озроқ олтин олиб, отга минибди-да, йўлга тушибди. У ўзи билан бирга ҳеч кимни: бирор қулини ҳам, чопарини ҳам, мулозимини ҳам олмабди.

У жаҳонни кезиб юриб, бир ажойиб боғ олдига келиб қолибди. Оппоқ мармар девор билан ўралган бу боғ ичкарисида дунёнинг барча ажойиботлари мавжуд экан. У боққа кириб худди зумратдай яшил чаманни ва унда ранг-оранг гуллар очилиб ётганини кўрибди. Подшо булбулларнинг навоси, майналарнинг чах-чахи ва қалдирғочларнинг вижирлаб сайраганини эшитибди. Инсон қулоғи бундан кўра ёқимлироқ нағмани эшитиши, инсон кўзи бу ердагидан кўра гўзалроқ манзарани кўриши мумкин эмасди. Боғнинг ўртасига ҳашаматли чодир тикилган бўлиб, теварак-атрофида булоқ ва жилғалар мусиқий товуш чиқариб, қайнаб чиқиб, оқиб ётаркан.

Чодир остида ёшу қари ўн нафар одам ўтирган экан, улар ноз-неъмат тўла тўкин дастурхон устида сўзлашиб ўтирган экан. Гуллардан ва мевалардан таралаётган хушбўй ҳидлар, қушларнинг дилрабо нағмаси ва шароб лаззати бир-бировига қўшилиб кетган бўлиб, ўтирган одамларда қайғу-ҳасрат нишонаси кўринмас экан.

Подшо уларнинг олдига борибди. Чодирдагилар уни эъзоз-икром билан кутиб олиб, жой берибди ва зиёфатни шу қадар қуюқ қилишибдики, таърифини асти қўяверасиз. Шу алпозда улар уч кеча-уч кундуз айш-ишрат қилибди. Подшо уларга:

—Мен дунёда қайғу ҳасрат нималигини билмайдиган одамларни ахтариб юрган эдим, мана сизларни топдим, — дебди.

Улар бунга шундай деб жавоб берибди:

— Афсуски, биз сиз айтгандай дунёда қайғу ҳасрат нималигини билмайдиган одамлардан эмасмиз. Сиз дунёда энг бебахт, аламдийда одамларга дуч келдингиз. Бизнинг мана шу айш-ишратдан бўлак овунчоғимиз йўқ. Сиз бекорга овора бўлибсиз.

ХАСИС ИЛА ТИЛЛА

Бир одам бирталай тиллани ерга кўмиб қўйган экан. У ҳар куни ўша тилла кўмган жойини бир мартаба бориб кўриб келар экан. Бир куни уни бошқа бир одам сезиб қолиб, ўзича дебди:

—Қани, бориб ўша ерни кавлаб кўрайчи, у ерга ҳар куни келиб кўриб кетадиган одам нима кўмган экан?

Шундай деб, у кечаси бориб, тиллани қазиб олибди-да, ўрнига катта бир тошни кўмиб кетибди.

Тилла кўмган одам хазинасини очиб томоша қилгиси келиб қазиб қараса, кўмиб қўйган тиллалар ўрнидан тош чиқибди.

Шундан кейин у зор-зор йиғлабди. Унинг ёнига кўмиб қўйган тиллаларини ўмариб кетган ҳалиги одам келибди ва ундан:

— Нега йиғлаяпсан? — деб сўрабди.

—Мен сарф қилгим келмай мана шу ерга тиллаларимни кўмиб қўйган эдим. Кимдир ўша тиллаларимни ўғирлаб олиб, ўрнига тош кўмиб кетибди.

Ҳалиги киши унга:

—Эй, шўр пешана! Нега йиғлайсан? Сарф қилишни истамаганингдан кейин, ернинг тагида тилла ётадими, тош ётадими, барибир эмасми? — дебди.

ОҒА-ИНИЛАР

Қадим замонда икки оға-ини бор экан. Оғаси уйланган, бола-чақалик бўлиб, укаси бўйдоқ экан. Улар алоҳида яшаш мақсадида, отадан мерос қолган ҳамма нарсани тақсимлаб олишибди. Ғаллани бўлиб олиб, ёнма-ён қазилган икки ўрага тўкишибди.

Оға ўзининг ўрасидан ғалла олиб, яширинча укасининг ўрасига тўкаркан-да, ўзича деяркан:

— Худо менга, хотину бола-чақа берди, улар менга кўмаклашади Укамнинг ҳеч кими йўқ. Шу ғалла укамга бўла қолсин, ўша есин.

Лекин иниси ҳам худди шундай ўзининг ўрасидан ғалла олиб, акасининг ўрасига яширинча тўкаркан-да, ўзича деркан:

— Мен сўққа бошман, қаерга бормай, бир бурда нонимни топиб еяман. Акамнинг ёш болалари бор, менга қараганда унга кўпроқ маблағ керак, бу ғалла акамга бўла қолсин.

Улар шундай қилиб тотув ҳаёт кечирибдилар.

ЗИНДОНГА СОЛИНГАН ПОДШО

Икки подшо ўртасида уруш бўлган экан. Бири иккинчисини мағлуб этиб, асир олибди. Асир тушган подшони зиндонга солишибди.

Орадан бирмунча вақт ўтгач, бу воқеадан хабардор одам зиндон бошига келиб, подшони зиндондан тортиб олиб, қочиб кетишига ёрдамлашмоқчи бўлибди Шу мақсадда у зиндон тепасидан туриб подшога:

—Қочишингга ёрдам берсам, яхши иш қилган бўламанми? — деб товуш берибди.

Подшо унга миннатдорлик изҳор этибди.

Келган одам зиндонга арқон ташлаб, подшони зиндондан тортиб олибди-да, такрор сўрабди:

—Зиндондан сени тортиб олиб яхши иш қилдимми?

Подшо унга тағин раҳмат айтибди.

Ҳалиги одам подшодан учинчи марта яна:

—Мен сени зиндондан тортиб олиб яхши иш қилдимми? — деб сўрабди.

Унинг сўрайвериши подшони безорижон қилганидан подшо бақирибди:

— Ҳой, ким бор, манави одам мени қочириб юбормоқчи!

Соқчилар келишиб ҳар иккаласини ушлаб олиб, подшодан:

—Нега энди қочиб кетмай, ўзингни ўзинг қўлга тушириб бердинг?—деб сўрабди.

Подшо жавоб берибди:

—Манави одам мени зиндондан тортиб олиши биланоқ, безорижон этди. Ундан кўра мен шу зиндонда ётишни афзал кўрдим.

ПОДШО ВА АЖАЛ

Қадим замонда бир подшо бор экан, у ўзича:

—Мен ажалга таслим бўлмайман, аввал унинг ўзини ўлдираман! — деб қасамёд этган экан.

Ажалга тегишли зарбани бериш учун у ҳар маҳал аслаҳа-анжомини қилич-қалқон ва сипарини олиб юраркан.

Унинг ўлар чоғи яқинлашиб, касалга чалиниб қолибди ва аслаҳа-анжомини ёнига қўйиб ётибди. Лекин жуда мазаси қочиб қолган вақтида қиличга ёпишиб қиндан суғурмоқчи бўлибди-ю, суғуришга дармони етмабди.

Шундан кейин у ажални сўка бошлабди ва унга дебди:

—Бу қанақа қаҳрамонлик бўлди? Аввал кишининг дармонини қуритиб, кейин уни ўлдирар экансан. Агар сен чинакам довюрак бўлсанг, мен билан юзма-юз туриб олишгин-да!

● *Фото айбнома*

БЕПАРВОЛИК

Шу йилнинг январь ойида Октябрь районидаги «Мустаҳкам» маҳалласининг Бобожонов кўчасида китоб дўкони пайдо бўлиб қолди. Унинг очилишини эшитган китобхонлар ўзларида йўқ севинишди. Бироқ, бу хурсандчилик узоққа бормади. Мана уч ойдирки, дўкон ичи ҳувиллаб ётибди.

Маҳалла активлари область китоб савдоси бўлимига бориб дўконни тезроқ очиш ҳақида илтимос қилишди. Аммо китобхонлар илтимоси бажарилмади. Натижада, ян-янги дўкон оро йўлда қолди. Унинг ойналари синиб, эшиги бузилиб ётибди.

Бу ердан ўтганлар ҳоли хароб бўлган дўконга қараб жуда ачинишяпти. Бироқ китоб савдоси билан шуғулланадиган ўртоқларнинг эса парвойи палак. Ахир бепарволик ҳам эви билан-да!

Сиз суратда ярқсиз ҳолга тушиб қолган дўконни кўриб турибсиз.

Х. ШОДИЕВ.

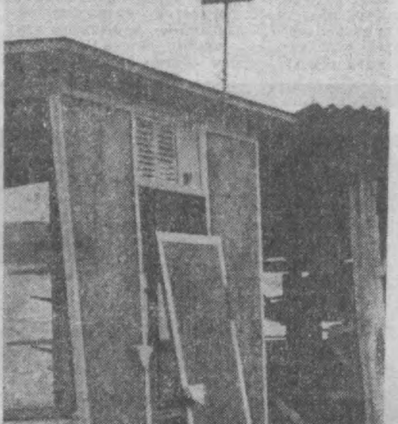

ҲОДИСА

БУЗОҚНИНГ ЮГУРГАНИ СОМОНХОНАГАЧА

Озиқ-овқат магазини. Савдо қизғин. Ҳамма ўзи билан овора. Валентин деган йигит ҳам эндан олазарак бўлиб юрибди. У сотувчи қизнинг олдига келади-да 2 сўм узатиб такаллуф билан:

— Марҳамат қилиб битта вино чўзворинг, — дейди. Сотувчи ҳеч қандай ичимлик йўқлигини айтиб, навбатдаги харидорнинг илтимосини бажара бошлайди.

Валентин пайт пойлаб магазиннинг пулдонига «чанг» солиб қочади. Бузоқнинг югургани сомонхонагача деганларидек, у қочиб қутула олмади. Пул касалининг орқасидан қувган эпчил сотувчи Х. Салохитдинов унинг гирибонидан ушлайди.

«Газаппарат» заводининг слесари В. Кипрушев бола-чақали. Яхшигина маош олишига қарамай уни пулдонларга чанг солиш хумори тутиб қолар экан. У илгарилари ҳам ана шундай хумор оқибатида икки марта қора курсига ўтириб, 3-4 йилдан озодликдан бенасиб бўлган эди.

Р. ХЎЖАМОВ.

Редактор С. М. ҚАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

Радио тўлқинларида

23 АПРЕЛДА СЕШАНБА

Биринчи

18.00 Туркистонда суғориш ишларини уюштириш ҳақидаги Ленин декретининг 50 йиллигига. «Улар олдинги сафда бормоқдалар» деган эшиттириш (русча).
18.10 Р. Баршай раҳбарлигида камер оркестрининг концерти (русча).
18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча).
19.20 Ўзбекистон радиоси ва телевидениеси солистларининг концерти.
20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси (ўзбекча).
20.30 Микрофон олдида — ёш ижрочилар.
21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.20 Севги ҳақида қўшиқлар.
22.40 Жаҳон прогрессив адабиёти. Турк ёзувчиси Фахри Эрдинчнинг «Рустам» номли ҳикояси (ўзбекча).
23.15 Ўзбек классик куйлари.

Иккинчи

19.00 Ленин ҳақида ҳикоялар (ўзбекча).
19.30 Совет Армияси жангчилари, сизлар учун (русча).
20.00 Далада ишлаётганлар учун концерт (тожикча).
20.30 Қорақалпоқ куйлари.
20.50 «Тарту инженерлари клуби». Эстония радиосининг эшиттириши (русча).
21.00 Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. Л. Бать. «Ҳаёт бўстони» повестидан парча (ўзбекча).
21.30 Москва. Миллионлар ленинча университети.

24 АПРЕЛДА ЧОРШАНБА

Биринчи

6.15 Тонгги концерт.
8.25 Ёшлик ва бахтиёрлик қўшиқлари.
9.30 Ҳинд кинофильмларидан куйлар.
9.50 «Агроном маслаҳатлари» (тожикча).
10.10 Чехословакия енгил куйлари ансамблининг концерти.
11.15 Карл Маркс туғилган куннинг 150 йиллиги олдидан. Фалсафа фанлари кандидати С. Шермуҳамедовнинг «Маркс — маданият ҳақида» деган суҳбати (ўзбекча).
11.25 Ҳ. Раҳимов. «Ёшлик» симфоник поэмаси.
12.15 Музикали танаффус.
13.30 Совет композиторларининг қўшиқлари.
16.10 «А. Азимов куйлайди» деган концерт-очерк.
16.50 «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча).
17.00 «Композитор Р. Ҳамроев» деган очерк (русча).
18.00 Туркистон Ҳарбий округи 50 йиллиги олдидан. «Ватан муҳофазасида» (русча).
18.10 А. Глазунов. Тантанали кантата (русча).
18.40 Спорт эшиттириши (русча).
20.00 «Индустрлашган Ўзбекистон» радиожурнали (ўзбекча).
21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.20 Замонавий халқ қўшиқлари.
22.40 Поэзия кечаси.
23.15 «Конвертларни очганда» деган музикали эшиттириш.

Иккинчи

8.25 Лирик концерт.
19.00 СССР халқларининг куйлари.
19.30 Ўзбекистон санъат усталари. СССР халқ артисти Наби Раҳимов (русча).
20.00 Ўзбекистонда тожик маданияти декадаси олдидан. Ф. Ансорий ва М. Аминзода шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар (тожикча).
20.30 Корейс куйлари.
21.00 Қардош халқлар адабиёти. Эстон ёзувчиси Маазикнинг «Коорукестеда ёз» деган ҳикояси (ўзбекча).
21.30 Москва. Миллионлар ленинча университети.

Учинчи

14.00 Ф. Лоу. «Менинг гўзал хонимим» оперетасининг монтажи.
16.00 Р. Глиэр ва Т. Содиқов. «Гулсара» операсининг монтажи.
17.35 Симфоник куйлар.

Зангори экранда кўринг

23 АПРЕЛДА СЕШАНБА

Биринчи

(3-КАНАЛ)

Рус тилида:
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.15 «Ҳам хушбичим, ҳам чиройли». Репортаж.

Ўзбек тилида:
18.35 «Ўзбекистон меъмори». Тележурнал.
19.10 Телевизион янгиликлар.
19.25 «Портлатилган дўзах». Бадиий фильм (рус тилида).
21.00 Миртемир. «Ленин табассуми». Адабий композиция.
21.30 «Адабиёт ва санъат» тележурнали. Самарқанд шаҳридан олиб кўрсатилади.

Иккинчи

(5-КАНАЛ)

Рус тилида:
18.00 Ўсмирлар учун. «Ленин номидаги».
18.30 Ўқув эшиттиришлари программаси. Ўқитувчилар учун. «Ўқув фильмотекаси жавонида» деган эшиттириш.
19.00 II курс студентлари учун назарий механикадан машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ
20.00 Эшиттиришлар программаси.
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.15 «Фан—ишлаб чиқаришга». Тележурнал.
20.45 Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Моҳир қўллар» деган эшиттириш.
21.10 Ўқувчилар учун. «Ҳали олдинда мингларча миля» деган телефильм.
21.30 Марксизм-ленинизм асослари мактаби тингловчилари учун. «Социализм иқтисодидан» суҳбат.
22.00 «Бу кунни унутманг». Бадиий фильм.
23.35 «Вақт» информацион программаси.
00.15 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

(9-КАНАЛ)

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:
20.00 Ўқувчилар учун. «Беш йиллик ҳақида ҳикоялар».
20.20 Классик музика саҳифаларидан концерт.

Рус тилида:
21.00 «Итальян саҳифаси». Илмий-оммабоп фильм.
21.20 «Шарқ шоирлари Ленин ҳақида». Адабий эшиттириш.
21.50 «Қалдирғоч». Бадиий фильм.

24 АПРЕЛДА ЧОРШАНБА

Биринчи

(3-КАНАЛ)

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Рус тилида телевизион янгиликлар.

Ўзбек тилида:
18.10 «Қизил галстук» телевизион журнали.
18.45 Сабзавоткорлар учун. «Ноз-неъмат бунёдкори» программаси.
19.15 «Ер ўтдиму». Концерт.
19.50 Телевизион янгиликлар.

МОСКВА КЎРСАТАДИ
20.00 Эшиттиришлар программаси.
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.15 Юрий Гуляев куйлайди.
21.00 Ўқувчилар учун. «Ульяновлар оиласида музика».
21.30 Рангли телевидение программаси. «Федра» балети. Француз телефильми.
22.30 Футбол бўйича халқаро ўртоқлик учрашуви. СССР (терма командаси) — БЕЛЬГИЯ (терма командаси). Ўйин В. И. Ленин номидаги Марказий стадиондан олиб кўрсатилади.
00.45 Рангли телевидение программаси. Концерт.
01.30 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

(5-КАНАЛ)

17.55 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида:
18.00 «Сизга таниш ва нотаниш исмлар». Концерт.
18.40 Телевизион янгиликлар.
18.50 «Суданнинг иссиқ ёзи». Ҳужжатли фильм.
19.10 «Здоровье». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:
19.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Жаҳон болалари дўстлашинг». Ёшларнинг халқаро бирдамлик кунига бағишланган эшиттириш.
20.30 «Лайли ва Мажнун». Бадиий фильм.
22.05 Телевизион янгиликлар.
22.15 Балет кечаси.

Учинчи

(9-КАНАЛ)

Рус тилида:
20.00 Болалар учун. «Орзунинг ушалиши» деган кинофильм.
20.30 Ёшлар учун. «Ватан мудофаасини мустаҳкамлайлик» деган эшиттириш.
20.45 «Беш йилликнинг учинчи йили». Репортаж.

Ўзбек тилида:
21.05 «Ёшлик» студияси кўрсатади. Спорт эшиттириши.
21.35 «Виждон». Бадиий фильм.

КИНО

23 АПРЕЛДА

Анна Каренина (кенг экранли, икки серияли фильм) — «ЧАЙКА» (кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15 минутда ва 9 да).

«Авлиё Януарий» операцияси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Умид қирғоғи — «ДРУЖБА» (кечқурун).

Биринчи курьер — «МОСКВА» (кечқурун).

24 АПРЕЛДА

Анна Каренина (кенг форматли, икки серияли фильм) — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15 минутда ва 9 да).

«Авлиё Януарий» операцияси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1, 3 да).

Оқибат — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Умид қирғоғи — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Сув париси тасвирланган узук (1-2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли «ВОСТОК», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 24/IV да **Оққуш кўли**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/IV да **Гули снёх**, 25/IV да **Фарҳод ва Ширин**.

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!
ШАҲРИСАБЗ ШАҲРИДА
28 апрелда
Ўзбекистон ССР иккинчи чиқарилиш пул-буюм лотереясининг
ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ
ЎТКАЗИЛАДИ
Тиражда ҳар бир чиқарилиш лотереясининг, 5 разрядига 5 «Волга», 10 «Москвич-408», 5 «Запорожец» автомашиналари, 20 «М-63» ва «ИЖ-Планета» мотоцикллари, пианинолар, холодильниклар, телевизорлар, гиламлар ва шу каби қимматли буюмлар бор.
ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГИЗ

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ СТАДИОНИДА
24 апрель кундуз соат 5 га белгиланган
«Нефтяник» (Фарғона) — «Политотдел» (Тошкент области) командалари ўртасидаги СССР кубоги учун бўладиган футбол матчи
ФАРҒОНА ШАҲРИДА
ЎТКАЗИЛАДИ

ТАШКИЛОТЛАР ВА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!
ЯЛАНҒОЧДАГИ 69 АВТОБАЗАГА
Ўрта Осиё шаҳарлари бўйлаб «Икарус-Люкс», «Турист» типлардаги автобусларда коллектив бўлиб сафарда юриш учун
ЗАЯВКАЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Ҳақ ишлатилаётган таъриф бўйича олинади
Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Орджоникидзе район, Иркутская кўчаси, (20-автобуснинг «8-автопарк» бекати).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОПРОКАТ КОНТОРАСИГА
фильмни текширувчилар ва шогирдлар, секретарь-машинистка, кинопрограмма тузувчилар, фильмлар базасига ишчилар, ҳисобчи-кассир, реклама бўйича редактор, бухгалтер-ревизор
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Заводская кўчаси, 35 уй (7, 9, 11, 14 трамвайлар, 6, 23, 51 автобуслар, телефон 5-28-03.

ТОШКЕНТ ХЛАДОКОМБИНАТИГА
мороженое фабрикасида ишлаш учун аёл ишчилар, холодильник юкчилари (меҳнат ҳақи ишбай), автотранспорт юкчилари (вақтбай ҳақ тўланади)
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Воровский кўчаси, 6 уй, кадрлар бўлими (5, 7, 12, 26 автобусларнинг «Винзавод-1», 3, 18 автобусларнинг «Фигельская» бекатлари). Телефон: Е-6-24-05, Е-6-24-12.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
24 апрелда
Улуғ Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан
МАҚОМ КЕЧАСИ
Кечада Академик Юнус **РАЖАБИЙ** раҳбарлигидаги Ўзбекистон ССР радиоэшиттириш ва телевидение Давлат комитетининг мақомчилари, СССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати Ҳалима **НОСИРОВА**; Ўзбекистон ССР халқ артистлари Коммуна **ИСМОИЛОВА**, Ғулом **АБДУРАҲМОНОВ**, Шаҳодат **РАҲИМОВА**, Муҳаммаджон **МИРЗАЕВ**, Қундуз **МИРКАРИМОВА**; Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар —Ориф **АЛИМАҲСУМОВ**, Карим **МЎМИНОВ**, Вилоят **ОҚИЛОВА**; солистлар — Қувондиқ **ИСКАНДАРОВ**, Комилжон **БАРАТОВ**, Фахритдин **УМАРОВ**, Тўхта **НАЗАРОВА**, Исҳоқ **КАТАЕВ**, Зокиржон **СУЛТОНОВ**, Шокиржон **ЭРГАШЕВ**, Сирожиддин **АМИНОВ**, Дилбар **АБДУЛЛАЕВА** ва ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашадилар.
Программани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Муҳаббат **МУСАЕВА** билан Назрулла **ЁҚУБОВ** олиб боради.
Режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати Раззоқ **ҲАМРОЕВ**.
Концерт кеч соат 8 да бошланади.
Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

1968 йил 13 май СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг Врачлар малакасини ошириш институти, конференц-залида (генерал Петров кўчаси, 51 уй) медицина фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун:
А. Омилова: «Юқори жағ бўшлиғи касалликларини ультра товуш ёрдами билан аниқлаш» деган темада;
В. Р. Пўлатов: Ўпка туберкулёз касалликларидаги комплекс даволашда ва меҳнат билан шуғулланиш пайтидаги ўпкани ташқи нафас олиш функцияси» деган темада
ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР
Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4-бет
«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.
БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.
РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Коммутатор — 83-02-49 дан 83-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — 83-29-33, 83-29-09; масъул секретарлар — 83-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 83-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 83-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 83-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — 83-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 83-27-57; ахборот бўлими — 83-65-57; эълонлар бўлими — 83-81-42.
23 АПРЕЛЬ, 1968 Й. Р 05846 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2391.